

BRUSSEL PLAATSELIJKE BESTUREN

GEWESTELIJKE OVERHEIDSDIENST BRUSSEL

ACTIVITEITENVERSLAG

2013

**Brussel
Plaatselijke
Besturen**

Voorwoord

Naast de volbrenging van zijn gebruikelijke opdrachten, heeft Brussel Plaatselijke Besturen zich in het jaar 2013 in toenemende mate toegelegd op de verwerving van doeltreffende informaticatools en van een gedematerialiseerd beheer, met oog voor de ecologische voetafdruk.

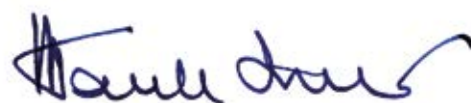
Het platform Localia dat instaat voor de back office van ons bestuur, is operationeel sinds februari 2013. Derhalve worden alle toezichtsdossiers op een gedematerialiseerde manier behandeld, zowel rechtstreeks, wanneer het beraadslaagde dossier door de gemeente of het OCMW via het kanaal BOS Xchange naar BPB verstuurd wordt, als wanneer het dossier nog in een papieren versie ingediend wordt via het scannen ervan. Op termijn is de bedoeling dat de 19 gemeenten en de 19 OCMW's hun dossiers via elektronische weg zouden indienen. Dit zal niet alleen tijd, maar ook honderdduizenden bladzijden papier besparen. Bovendien zou BOS Xchange in 2014, met de medewerking van het CIBG, in twee richtingen moeten kunnen werken, wat betekent dat Brussel Plaatselijke Besturen zijn verschillende partners via elektronische weg zal kunnen beantwoorden.

Thematische databanken werden, of worden binnenkort, tot stand gebracht. Het betreft voornamelijk:

- › de gegevensbank van de begrotingen en rekeningen van de gemeenten, een tool die thans volledig operationeel is;
- › de gegevensbank van de begrotingen en rekeningen van de OCMW's, een project met de benaming "Minerve", dat in 2014 operationeel zal zijn;
- › de gegevensbank betreffende het personeel van de lokale besturen, die de naam "CLIO" draagt. Dit project heeft de goedkeuring gekregen van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en is thans, in overleg met de gemeenten en de OCMW's, in opbouw.

Deze verschillende tools moeten bijdragen tot de vereenvoudiging van de dossiers die de lokale besturen bij hun toezichthoudende overheid moeten indienen en zullen op termijn leiden tot de vermindering van het aantal schriftelijke stukken onderworpen aan toezicht. Aldus zal BPB, bij aanvang van een nieuwe gewestelijke legislatuur, de kans hebben om efficiënter op te treden en meer diepgaande partnerschappen te ontwikkelen met alle betrokken actoren van ons Gewest.

Geniet van de lectuur!

Michel Van der Stichele
Directeur-generaal

HOOFDSTUK 1:

Ons Bestuur en zijn partners

1.1. Voorstelling van BPB

Ons bestuur speelt de rol van tussenpersoon tussen de gewestelijke Regering en de verschillende plaatselijke besturen (gemeenten, OCMW's ...) gelegen op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Brussel Plaatselijke Besturen (BPB) werkt op verschillende gebieden die een rechtstreekse impact hebben op de werking van die plaatselijke besturen: juridische organisatie, toezicht, advies, financiering, subsidiëeringsbeleid, organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen ...

Brussel Plaatselijke Besturen heeft zeven opdrachten, met name:

- Opdracht 1 - De plaatselijke besturen en de interne aangelegenheden juridisch organiseren
- Opdracht 2 - Nagaan of de beslissingen van de plaatselijke besturen wettelijk zijn en beantwoorden aan het algemeen belang
- Opdracht 3 - De plaatselijke besturen, de Regering of andere gesprekspartners adviseren via de verwerking en de verspreiding van kennis
- Opdracht 4 - De plaatselijke besturen financieren
- Opdracht 5 - De uitvoering in de gemeenten van bepaalde gewestelijke beleidslijnen stimuleren
- Opdracht 6 - Uitvoeringsmaatregelen voor interne aangelegenheden nemen
- Opdracht 7 - De gemeenteraadsverkiezingen organiseren

Deze verschillende opdrachten worden verderop uitvoerig beschreven, in Hoofdstuk II. Opdracht 7 werd voornamelijk vervuld in 2012, jaar waarin de

gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2012 plaatsvonden. Voor meer informatie wat deze zevende opdracht betreft, verwijzen wij u naar ons jaarverslag van 2012¹.

1.2. De organisatie van BPB in 2013

Op 1 januari 2013 telde BPB 102 actieve personeelsleden.²

¹ <http://www.plaatselijkebesturen.irisnet.be/nl/gewestelijk-bestuur/bpb/voorstelling>

² Worden niet meegerekend: de personeelsleden die op die datum gedetacheerd zijn of een opdracht vervullen bij een andere instelling en de personeelsleden die al meer dan zes maanden afwezig zijn wegens ziekte of om persoonlijke redenen. Worden wel meegerekend: de personeelsleden van andere instellingen die ter beschikking gesteld zijn van BPB.

De interne modernisering, aangekondigd en begonnen in 2012, wierp in 2013 haar vruchten af. Wij vermelden hier enkele van de voornaamste transversale veranderingen die ons bestuur hebben gekenmerkt:

1. Een nieuwe benaming voor het Ministerie en voor het Bestuur Plaatselijke Besturen

In 2013 werd het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (MBHG) de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel (GOB). De staatssecretaris stelde de nieuwe benaming officieel voor tijdens het Irisfeest. De verschillende besturen die de GOB vormen, veranderden ook van benaming.

Zo werd het Bestuur Plaatselijke Besturen (BPB) omgedoopt tot Brussel Plaatselijke Besturen (BPB) en vormt het een van de 6 operationele besturen van de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel (GOB). Een specifieke kleurcode onderscheidt het van de andere besturen.

Deze nieuwe identiteit past binnen een globaal beleid van *city marketing*, gelanceerd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om zich een sterke gewestelijke identiteit aan te meten binnen de Belgische en internationale context.

Er werd een nieuwe gewestelijke huisstijl ingevoerd, die van toepassing is op de Brusselse gewestelijke instellingen. Het gewestelijke logo in de vorm van een iris wordt behouden, maar dan in een gemoderniseerde versie.

In het kader van de *city marketing* maakt een flexibel systeem van zinnen het mogelijk om dynamisch te communiceren aan de hand van de formule: 'be *slagzin* be .brussels'. 'brussels' verwijst hier naar de in het najaar van

2014 geplande invoering van de extensie '.brussels' voor de websites.

2. Een nieuw organogram

De audit 'Bru+' georganiseerd op initiatief van de staatssecretaris voor Ambtenarenzaken en betrekking hebbend op de analyse van de vakgebonden processen van de GOB, mondde in 2013 uit in de herziening van het organogram van BPB, een reorganisatie met een naamsverandering van de administratieve eenheden waaruit het is samengesteld, alsook in de functiebeschrijvingen die aan de basis staan van de selectie van 2 mandaathouders van rang A4 directeur-diensthooft.

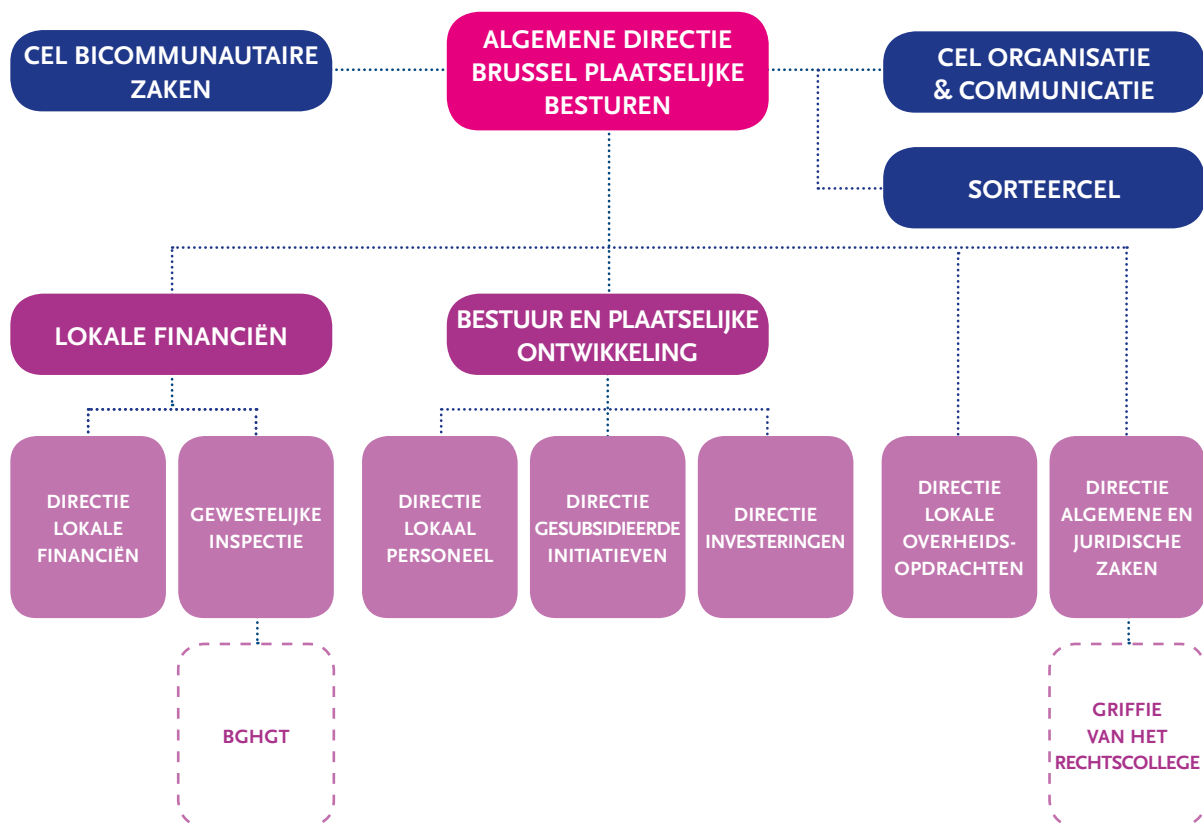
Een A4 (lokale financiën) neemt zijn functie waar op 1 april 2014. De andere (Bestuur en plaatselijke ontwikkeling) wordt verwacht in de loop van het jaar 2014.

De conclusies van de audit hadden een wijziging van de diensten voor toezicht tot gevolg. Tot dan toe huisden vijf directies onder hetzelfde dak, met name vier thematische directies (personeel, overheidsopdrachten, financiën, juridische zaken) en een functionele directie (OCMW's). Om de expertise inzake verschillende materies te versterken, werden de personeelsleden van de directie Toezicht op de OCMW's op 1 januari 2014 verspreid binnen de thematische directies. Deze directies zijn belast met het toezicht en het advies inzake hun respectieve materies, ongeacht het soort plaatselijk bestuur (gemeente, OCMW, intercommunale ...). Dit versterkt voorts de eenvormigheid van behandeling tussen de gemeenten en het OCMW.

Gelet op het specifieke karakter van de OCMW's werd er een cel bicommunautaire aangelegenheden op poten gezet binnen de Algemene Directie. Zij waarborgt voortaan de transversaliteit van de acties en adviezen betreffende de OCMW's.

Het Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHGT) is

De staf van het BPB, van links naar rechts:

Xavier Simon, Jean-Pierre Buelens, Karel Van Hoeymissen, Marleen Vandenberghe, Michel Van der Stichele, Martine Bocquet, Yves Cabuy, Sophie Jurfest, Olivier Filot. Afwezig bij het nemen van de foto: Walter Claes.

een autonome bestuursinstelling (ABI) opgericht bij Ordonnantie van 8 april 1993. Het Ministerieel Besluit van 27 juni 1994 belast de directeur-generaal van Brussel Plaatselijke Besturen met het administratieve en boekhoudkundige beheer van het Fonds.

Het Rechtscollege van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is een rechterlijk orgaan dat voornamelijk belast is met het valideren van de gemeenteraadsverkiezingen en het beslechten van specifieke geschillen, net zoals het provinciecollege (in Wallonië) of de deputatie (in Vlaanderen). Het is samengesteld uit 9 leden die worden aangewezen door het Brussels Hoofdstedelijk Parlement op voordracht van de Regering. BPB verzorgt de administratieve opvolging van het Rechtscollege.

3. Een nieuwe externe communicatietool: de portaalsite over de plaatselijke besturen

In 2013 werd er een gewestelijke portaalsite over de plaatselijke besturen (www.plaatselijkebesturen.irisnet.be) op poten gezet, die begin 2014 werd ingehuldigd. Zo breidt BPB zijn doelpubliek en zijn dagelijkse communicatie uit en verbetert het zijn zichtbaarheid voor de buitenwereld. Voorts heeft de portaalsite als doel om het leven van de plaatselijke besturen te vereenvoudigen (downloadbare formulieren, omzendbrieven ...), maar ook om geïnteresseerde burgers alle nodige informatie te geven.

* Voor elk punt van het verslag waarover meer inlichtingen beschikbaar zijn op de website, wordt er een icoontje aan de tekst gelinkt.

4. Op naar een papierloos bestuur: de dematerialisatie van het documentatiebeheer dankzij de toepassing 'Localia'

Na vele maanden van ontwikkeling werd de 'in-house' informaticatoepassing Localia gelanceerd in februari 2013. Ze vervangt de oude toepassing "Tutelle"/"Toezicht", die men sinds 1995 gebruikte. BPB kan er dus prat op gaan dat het als bestuur de pionier binnen de GOB wordt inzake volledige dematerialisatie van zijn documentatiebeheer.

De binnenkomende papieren documenten, die de plaatselijke besturen toezenden, worden voortaan gescand en circuleren dankzij Localia doorheen het volledige bestuur. De uit deze documenten opgenomen informatie, metagegevens genoemd (datum, afzender, onderwerp, type beslissing enz.), moet niet meer ingevoerd maar enkel nog gecontroleerd worden. Daarnaast laat een systeem van functionele codering toe om het onderwerp van elk binnenkomend document te herkennen om het vervolgens automatisch te kunnen doorsturen naar de dienst die bevoegd is voor het behandelen van dit onderwerp, waar een coördinator het op zich neemt om het gericht door te sturen naar een van de personeelsleden.

De inhoud van het dossier wordt ook volledig gedematerialiseerd: de raadpleging van de documenten, vragen om advies en binnenkort ook de integratie van e-mail worden in de toepassing beheerd. Localia maakt het ook mogelijk om modellen van documenten te creëren door de verschillende nodige metagegevens te gaan opzoeken. Daarna kunnen de hiërarchische oversten de documenten in Localia valideren.

Localia vereenvoudigt ook, onder meer, de inschakeling van de personeelsleden van BPB in het telwerk dat de GOB sinds 1 januari 2013 invoerde (zie *hierna*).

Om zich volledig van papier te ontdoen, moedigt BPB de plaatselijke besturen aan om het elektronische platform BOS XChange Online te gebruiken, wat de uitwisseling van elektronisch ondertekende documenten inhoudt.

5. Naar een volledige digitale overdracht tussen het Gewest en de plaatselijke besturen dankzij BOS XChange Online

BPB controleert hoofdzakelijk de beslissingen van de plaatselijke besturen. Het federale wetgevende kader heeft criteria geformuleerd aan de hand waarvan aan een elektronische handtekening dezelfde waarde kan worden toegekend als aan een papieren document met een handgeschreven handtekening. Daarnaast werd ook het gewestelijke wetgevende kader dat de opdrachten van BPB reglementeert, aangepast om een totale dematerialisatie van documenten en handtekeningen mogelijk te maken.

Voor wat betreft het technische deel heeft het Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest (CIBG) samen met BPB een platform voor de uitwisseling van documenten ontwikkeld, dat een module bevat voor de handtekening via de elektronische identiteitskaart (eID) van de ondertekenaars. Het CIBG staat als beheerder van het platform BOS XChange garant voor de documenten die erop geplaatst en eraf gehaald worden en, voor de datum en het tijdstip van elke operatie. Zo kan een plaatselijk bestuur er de notulen van de beraadslagingen van zijn beheersorganen op plaatsen. De gemachtigde personen ondertekenen deze notulen door zich met hun eID-kaart en een kaartlezer te identificeren. Zodra alle vereiste handtekeningen geplaatst zijn, wordt BPB verwittigd dat er documenten beschikbaar zijn.

Op 31 december 2013 werd dit platform al gebruikt door 8 gemeenten (Anderlecht, Sint-Agatha-Berchem, Stad Brussel, Elsene, Molenbeek, Sint-Gillis, Sint-Joost-ten-Node, Watermaal-Bosvoorde) en een OCMW (Brussel). Dankzij de verdere ontwikkelingen zal het mogelijk zijn om ook het antwoord van BPB via dit platform over te maken.

6. De invoering van telewerk

Sinds 1 januari 2013 is telewerk permanent ingevoerd bij de GOB, na een proefproject in 2009. Het besluit van de Regering van 3 mei 2012 betreffende telewerk bakent de praktische aspecten ervan af. Het onderscheidt met name drie types telewerkers:

- de structurele telewerker verricht gemiddeld op maandbasis één dag per week telewerk;
- de mobiele telewerker is een personeelslid dat frequent opdrachten op het terrein moet uitvoeren en deze combineert met telewerk van thuis uit;
- de occasionele telewerker die niet op regelmatige basis telewerk verricht en maximaal drie dagen per maand.

Brussel Plaatselijke Besturen telt 23 structurele telewerkers en 8 occasionele telewerkers, wat neerkomt op ongeveer 30% van het personeelsbestand. Dit hoge percentage is met name mogelijk gemaakt door de ingebruikname van de informaticatoepassing Localia. Dankzij totale dematerialisatie van de verwerking van de dossiers kan de telewerker die dossiers van thuis uit ontvangen, behandelen en valideren.

Het uitoefenen van telewerk leidt ook tot andere veranderingen: hoewel de telewerker bereikbaar moet zijn tijdens bepaalde uren, wordt hij niet gecontroleerd op basis van een aantal gewerkte uren, maar wel op basis van doelstellingen die zijn hiërarchische overste voor hem vaststelt. Het is dus een bijkomende stap naar een management via doelstellingen.

1.3. De Plaatselijke Besturen in kerncijfers

- 3 De 'Intercommunale d'Enseignement Supérieur d'Architecture' srl (IESA) werd op 30 april 2013 ontbonden naar aanleiding van de opname van de architectuurscholen ervan in de universiteiten van Brussel (ULB), Luik (ULg) en Bergen (UMons).
- 4 Verenigingen opgericht door een OCMW, overeenkomstig de hoofdstukken XII van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Deze verenigingen voeren uiteenlopende opdrachten uit: verzorgen van schoolmaaltijden, herwaardering van bepaalde wijken enz.
- 5 Het gaat over 'IRIS', het net van de 5 Brusselse openbare ziekenhuizen, alsook van de Koepelvereniging en van de Vereniging die de aankopen groepeerde.

Begroting van BPB zoals uitgevoerd in 2012 en 2013 (per thema, in duizend euro)

Thema	2012	2013	Evolutie in %
Algemene dotatie aan de gemeenten	277 960	283 520	+ 2
Andere dotaties	39 477	39 572	+ 0,24
Dotatie aan het Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën	27 193	28 111	+ 3,3 (1)
Bijzondere subsidie aan de gemeenten met ziekenhuizen	10 000	8 500	- 15
Subsidies "verbetering van de budgettaire situatie" en "economische ontwikkeling"	46 563	46 894	+ 0,71
Brussels Preventie- en Buurtplan	16 530	17 246	+ 4,33
Preventie, veiligheid en bestrijding van schoolverzuim, naast de preventieplannen	3 405	20 445	+ 500,4 (2)
Ondersteuningsbeleid voor het personeel van de plaatselijke besturen	33 199	36 530	+ 10 (3)
Financiering van erediensten en vrijzinnige morele bijstand	2 676	2 980	+ 11,3 (4)
Opleiding van het personeel van de plaatselijke besturen	1 615	2 113	+ 30,8 (5)
Subsidies bevolkingsgroei	2 005	1 754	- 12,5
Andere jaarlijkse subsidies voor overheidsinvesteringen	5 806	6 378	+ 9,8
Andere uitgaven	4 413	2 637	- 40 (6)
Totaal zonder DOD en DID	470 842	496 680	5,4
Overheidsinvesteringen - DOD & DID	4 139	5 702	+37 (7)
Algemeen totaal	474 981	502 382	5,7

Bron: uitvoering van de uitgavenbegroting 2012 en 2013 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Opmerkingen:

- (1) De dotatie aan het fonds (BGHGT) stemt overeen met de financiële lasten (intresten en aflossingen) van het fonds en mag niet verward worden met de bedragen die het fonds leent aan de gemeenten;
- (2) In het kader van de zesde staatshervorming en de "correcte financiering van de Brusselse instellingen" heeft het Gewest de gemeenten middelen toegekend om de uitgaven te dekken die verband houden met criminaliteitspreventie in het kader van de Europese topbijeenkomsten en andere initiatieven verbonden aan de internationale functie van de stad Brussel en de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Een deel van het bedrag vormt een dotatie aan de politie voor de kosten verbonden aan de opleiding van 250 aspirant-inspecteurs van de politiezones van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. (cf § 2.5.6) ;
- (3) De toename met 10% houdt verband met de herziening van de weddeschalen voor de plaatselijke ambtenaren en met de uitvoering van het sectorale akkoord. (cf § 2.4.4 en § 2.5.7) ;
- (4) Het Gewest moest in 2013 onder meer gedeeltelijk de werken aan de Sint-Romboutskathedraal in Mechelen betalen ;

- (5) Het betreft hoofdzakelijk de werkingssubsidie voor de vzw Gewestelijke School voor Openbaar Bestuur (GSOB), voor de opleiding van het personeel van de plaatselijke besturen, die is toegenomen in 2013 ;
- (6) De afname valt te verklaren door het feit dat de uitgaven verbonden aan de gemeenteraadsverkiezingen in 2012 niet in 2013 ingeschreven moesten worden ;
- (7) De driejarige ontwikkelingsdotatie (DOD) en de driejarige investeringsdotatie (DID) worden beheerd in driejarige budgetten. De uitvoeringscijfers met betrekking tot deze dotaties hebben dus weinig betekenis als we ze per jaar bekijken en werden hierdoor niet in de totalen opgenomen ;

1.4. Focus op de VSGB: interview met Marc Thoulen, directeur van de VSGB

De Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (VSGB) is een vzw die ten dienste staat van de lokale overheden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en die door die overheden zelf werd opgericht en wordt beheerd. De VSGB werd in 1993 opgericht, na de regionalisering van de Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten. De voornaamste taak van de Vereniging bestaat erin de 19 Brusselse gemeenten en OCMW's bij te staan in de uitvoering van hun opdrachten ten dienste van de burgers.

1) Wat is de visie van de VSGB op de relaties tussen de gemeenten en het Gewest?

De VSGB verdedigt in haar hoedanigheid van vereniging van lokale overheden de waarden van gemeentelijke autonomie en subsidiariteit⁶. De specifieke Brusselse context maakt evenwel dat de gemeenten onderling meer gelijkenissen vertonen dan in andere gewesten terwijl het stedelijke karakter van het grondgebied maakt dat er een overlapping bestaat tussen het lokale en gewestelijke beleid.

De VSGB verdedigt de hierboven aangehaalde waarden ook niet blindelings aangezien ze zeer goed weet dat men in Brussel vanwege de context ook moet werken binnen een geheel dat een innerlijke samenhang vertoont.

M.b.t. de verdeling van de taken tussen het Gewest en de gemeenten stelt ze vast dat het aantal puur gewestelijke of puur lokale materies in werkelijkheid zeer beperkt is. De meeste taken zijn gemengd van aard en moeten tegelijkertijd op verschillende niveaus worden uitgevoerd. Het voornaamste probleem betreft dus niet de verdeling van taken over verschillende machtsniveaus maar wel de best mogelijke verdeling tussen het Gewest en de gemeenten opdat de gemengde materies zo goed mogelijk kunnen worden beheerd.

Het komt erop aan de sterkte van elk van die twee machtsniveaus te combineren:

⁶ Het subsidiariteitsbeginsel stelt dat de verantwoordelijkheid van een overheidsactie toekomt aan de laagste overheid die in staat is het probleem af te handelen.

- het Gewest voor de samenhang, zonder daarom andere intercommunale samenwerkingsvormen uit te sluiten, maar ook voor de doeltreffendheid die schaalvoordelen in bepaalde gevallen kunnen opleveren,
- de gemeenten voor hun mogelijke bijdrage op het vlak van nabijheid, wat niet moet gezien worden als een toegeving op het gebied van de doeltreffendheid, maar als iets dat positief bijdraagt aan het beheer, de reactiesnelheid, de aanpassing aan de behoeften, de mate van controle, ...

Daartoe moet volgens de VSGB de toepassing van het subsidiariteitsprincipe gepaard gaan met een systematisch partnerschap en een geïnstitutionaliseerd overleg, dat de representatieve verenigingen van de plaatselijke besturen betreft bij elke maatregel die een impact op hen heeft.

2) Hoe ziet uw ideaalbeeld van de relatie tussen de VSGB en BPB eruit?

Het oorspronkelijke idee dat werd geopperd om deze samenhang tussen gemeenten te verzekeren was dat het toezicht inzake de wettelijkheid ook het door de wet opgelegde overleg tussen de gemeenten en het Gewest zou omvatten. De toezichthoudende overheid zou zich er bijgevolg van moeten vergewissen dat het voorziene overleg wel degelijk heeft plaatsgevonden.

BPB zou in die zin het platform kunnen worden waarbinnen het overleg tussen de gemeenten en het Gewest zou kunnen plaatsvinden. In dezelfde zin zou BPB binnen de gewestelijke administratie ook de rol van facilitator kunnen spelen tussen de verschillende departementen waarvan de activiteiten te maken hebben met gemeentelijke materies.

De VSGB ondersteunt ook de verdere ontwikkeling van de adviserende rol van BPB die toelaat de technische doeltreffendheid van de gemeentelijke beslissingen te verbeteren.

Ze is bovendien vragende partij voor de ontwikkeling van partnerschappen met de administratie om voortgang te boeken op het gebied van bepaalde transversale thema's die haar nauw aan het hart liggen, zoals gelijke kansen, goed bestuur, participatie, ... De VSGB kan hier in ruil haar rijke ervaring aanbieden op het gebied van netwerken, niet enkel intern met de Brusselse gemeenten, maar met name ook op internationaal vlak, in de Raad van Europa en in de Raad van Europese Gemeenten en Regio's.

Zo zou de gewestregering, op het vlak van goed bestuur, het e-government beter kunnen ondersteunen om het niveau van het elektronische loket verder uit te breiden. De verwachte verbeteringen op het vlak van goed bestuur zouden niet enkel betrekking hebben op de verhoudingen met het Gewest, maar zouden ook van toepassing zijn binnen de gemeenten.

De VSGB is ook zeer gevoelig voor de participatiekwestie en schaart zich ten volle achter de doelstellingen van de Raad van Europa waarvan ze de acties ter ondersteuning van de lokale democratie via burgerparticipatie actief ondersteunt.

Het succes van de participatie bij de burger veronderstelt evenwel dat die participatie een uitdaging inhoudt, wat in de eerste plaats een sterke gemeentelijke instelling veronderstelt, met de macht om echt autonoom te kunnen beslissen en organiseren, die verder reikt dan het louter financiële. Uiteindelijk zijn de burgers de grootste verdedigers van de gemeenten.

Om de gemeenten te versterken en er de democratische dynamiek te bevorderen is de VSGB ook hier vragende partij voor het aangaan van partnerschappen met de administratie.

HOOFDSTUK 2:

De opdrachten van ons bestuur

Opdracht 1: De plaatselijke besturen en de intragewestelijke aangelegenheden juridisch organiseren

De samenstelling, organisatie en werking van de gemeentelijke instellingen (Nieuwe Gemeentewet – NGW) vallen sinds 2002 onder de bevoegdheid⁷ van het Gewest. Hetzelfde geldt voor de organisatie en het juridisch kader van de gemeenteraadsverkiezingen (Brussels Gemeentelijk Kieswetboek) alsmede de instellingen van erkende erediensten en de begraafplaatsen en lijkbezorging.

Op grond daarvan bereidt Brussel Plaatselijke Besturen de reglementen en de organieke wetgeving op de plaatselijke besturen voor de Gewestregering voor.

Uit de activiteiten van 2013 willen wij vooral de voorbereiding van de wijzigingen aan de Nieuwe Gemeentewet, die de werking van de gemeentelijke instellingen regelt, voor het voetlicht brengen.

Overigens kan men vaststellen dat de voorbereiding van de samenwerkingsovereenkomst over de intercommunales in de eindfase is beland.

De Nieuwe Gemeentewet ondergaat wijzigingen op verschillende vlakken:

- › Bestuur: versterking van het informeren van de gemeenteraadsleden, openbaarheid van de informatie, bijzondere motiveringsplicht wat de beslissingen van het College betreft, openstellen van het gemeenteblad, onverenigbaarheden en mandaatbeperking, versterking van de interne en externe controle, e-mailadres, dubbele handtekening;
- › HR: integratie van het Sociaal Handvest, evaluatie (o.m. van de wettelijke graden), nieuwe benaming voor HRM, personeelsvorming;
- › Financiën: rekeningen en begrotingen, wijziging van de artikelen 131 en 240 met het oog op de omzetting van de Europese richtlijn 2011/85/EU;
- › Overheidsopdrachten: Ordonnantie van 11 juli 2013 tot wijziging van de Nieuwe Gemeentewet.

2.1.1

De wijzigingen aangebracht in de Nieuwe Gemeentewet inzake bestuur

a) Versterking van het recht op informatie voor de gemeenteraadsleden

Deze nieuwe bepalingen (artikelen 84bis en 84ter NGW) hebben onder andere tot doel de uitoefening van het recht om vragen te stellen aan het college te vergemakkelijken en het – als dusdanig nog niet in de Nieuwe Gemeentewet erkende – recht van inter-

⁷ De bijzondere wet van 13 juli 2001 heeft de organisatiebevoegdheid van de plaatselijke besturen aan de Gewesten overgedragen.

pellatie voor de gemeenteraadsleden te bevestigen. Artikel 87, §3 NGW versterkt de technische informatie van het gemeenteraadslid. In deze paragraaf wordt bepaald dat de gemeentesecretaris of de door hem aangewezen ambtenaren aan de raadsleden de technische toelichting verstrekken die vereist is voor een goed begrip van de dossiers die op de gemeenteraad ter sprake komen.

Wat **het vragenrecht betreft**, wordt in artikel 84bis NGW bepaald dat de schriftelijke vragen op elk moment kunnen worden bezorgd en dat de mondelinge vragen voortaan uiterlijk twee werkdagen voor de zitting van de gemeenteraad meegedeeld moeten worden. Volgens de bepaling worden de toepassingsmodaliteiten voor de uitoefening van dit recht vastgelegd in het huishoudelijk reglement. Het college kan ook dringende actuele vragen aannemen die zouden kunnen worden gesteld binnen een veel kortere termijn. De vragen kunnen zelfs tijdens de zitting zelf gesteld worden, afhankelijk van wat er hierover in het huishoudelijk reglement staat. Het is aan het college om te oordelen over het actuele karakter ervan.

De **uitoefening van het recht op interpellatie** is het recht om aan de leden van het college vragen te stellen over de manier waarop ze hun bevoegdheden uitoefenen. Dit recht laat toe dat er een echt debat ontstaat. In het kader van deze bepaling hebben de andere gemeenteraadsleden ook het recht om aan

het debat deel te nemen, terwijl in het kader van de mondelinge vragen enkel het gemeenteraadslid dat de vraag stelt en het college dat er een antwoord op geeft, spreekrecht hebben. Luidens artikel 84, dat dit recht bevestigt, dient het interpellierende gemeenteraadslid zijn interpellatie te laten inschrijven op de agenda van de gemeenteraad en ze dus minstens vijf vrije dagen vóór de vergadering te overhandigen aan de burgemeester of aan degene die hem vervangt. Hij dient ook een verklarende nota op te stellen of een ander document dat de raad kan voorlichten.

b) Openbaarheid van de informatie aan de burger

De artikelen 84bis en 84ter NGW stellen tevens dat de mondelinge en de schriftelijke vragen en de interpellaties van de gemeenteraadsleden alsmede de antwoorden daarop online geplaatst moeten worden op de website van de gemeente.

Dit geldt eveneens voor de gemeentelijke ontwikkelingsplannen, de gemeentelijke bestemmingsplannen, de jaarlijkse begroting en de rekeningen die volgens artikel 112, 5de en 6de lid NGW op de website van de gemeente bekendgemaakt moeten worden vanaf hun goedkeuring door de gemeenteraad.

c) Bijzondere motiveringsplicht wat de beslissingen van het College betreft

Een van de bepalingen van de Nieuwe Gemeentewet legt het college thans een **bijzondere motiveringsplicht** op wanneer het een beslissing neemt zonder rekening te houden met een door de gemeentesecretaris uitgebracht negatief advies over de wettelijkheid. Het gaat om de tenuitvoerlegging van een beginsel, vervat in het regeerakkoord, bedoeld om de interne en externe controle van de gemeenten en met name de rol van de gemeentesecretaris te versterken. De bepaling slaat enkel op het geval waarin de wettelijkheid van de beslissing in vraag gesteld wordt door de secretaris; gevallen waarin een negatief advies wordt geuit om redenen van doelmatig beheer vallen daarbuiten.

d) Openstelling van het gemeenteblad voor de oppositie

Artikel 112 NGW is aangevuld met als doel de politieke formaties die niet tot de meerderheid behoren de mogelijkheid te geven zich uit te drukken via het gemeentelijk informatieblad. Indien de gemeente-

raad besloten heeft een gemeentelijk informatieblad op papier of in elektronisch formaat te verspreiden waarin de leden van het college mededelingen kunnen doen met betrekking tot de uitoefening van hun ambt, moeten de politieke formaties die vertegenwoordigd zijn in de gemeenteraad, maar geen deel uitmaken van de gemeentelijke meerderheid in elke uitgave van dat blad een voorbehouden ruimte ter beschikking krijgen.

De toepassingsmodaliteiten van dit recht worden vastgelegd in het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad of in een specifiek reglement.

e) Onverenigbaarheden en mandaatbeperking

Met deze wijzigingen wil men het risico van belangenconflicten tegengaan. In artikel 12ter NGW wordt vastgesteld dat een gemeenteraadslid of een lid van het gemeentecollege niet meer dan drie mandaten van bestuurder in een intercommunale mag hebben. Artikel 72 (6°, 7° en 8°) NGW voert bovendien nieuwe onverenigbaarheden in tussen de uitoefening van een plaatselijk, executief mandaat (burgemeester of schepenen) en:

- de uitoefening van een mandaatfunctie in een Brussels gewestelijk, gemeenschaps- of gemeenschappelijk gemeenschapsbestuur;
- de uitoefening van een mandaatfunctie of een leidende functie in een Brusselse instelling van openbaar nut of in een intercommunale waarvan de gemeente van de betrokken verkozenen deel uitmaakt;
- de functie van vast lid van het directiecomité van een Brusselse instelling van openbaar nut of van een intercommunale waarvan de gemeente van de betrokken verkozenen deel uitmaakt.

f) Versterking van de interne en externe controle

Luidens artikel 96bis NGW dienen de vertegenwoordigers van de gemeenteraad in de intercommunales jaarlijks verslag uit te brengen aan de gemeenteraad over het beheer van de betrokken intercommunale en over hun eigen activiteit binnen de intercommunale.

g) Administratieve vereenvoudiging

Om het administratieve proces te vereenvoudigen, is de dubbele handtekening (burgemeester + gemeentesecretaris) niet langer vereist voor bepaalde soorten briefwisseling (artikel 109 NGW).

Artikel 87 NGW bepaalt overigens dat voortaan een persoonlijk elektronisch adres ter beschikking van elk lid van de gemeenteraad wordt gesteld.

2.1.2

De wijzigingen aangebracht in de Nieuwe Gemeentewet inzake HR-management

a) Integratie van het Sociaal Handvest

De artikelen 145 en 145bis van de Nieuwe Gemeentewet zijn grondig gewijzigd, dit met het oog op integratie en modernisering van **het Sociaal Handvest** (dat sinds 1994 in de vorm van een omzendbrief was gegoten). De bepalingen hebben betrekking op:

- de personeelsformatie en het contractueel contingent, in het begin vastgesteld door de gemeenteraad;
- de voorwaarden inzake werving en bevordering: artikel 145, §2, NGW bepaalt dat alle betrekkingen worden opengesteld voor aanwerving en bevordering, tenzij de gemeenteraad daar uitdrukkelijk van afwijkt;
- de bezoldigingsregeling en de weddeschalen;
- de evaluatie van het personeel: punt 5° van artikel 145 §1 verplicht de gemeenteraad **een reglement** vast te stellen betreffende **de evaluatie van het personeel**. §4 van hetzelfde artikel voorziet in een **verplichte evaluatie** voor alle personeelsleden, behalve de contractuele personeelsleden aangeworven voor een beperkte duur. Voor het overige komt er een nieuwe evaluatieprocedure voor de wettelijke graden;
- de vorming van het personeel: luidens artikel 145, §3, NGW erkent de gemeenteraad opleidingen van het lange type in gemeentelijk management. Deze geven aan de diplomahouders toegang tot het examen van niveau A en geven hen recht op vrijstelling voor de gevolgd vakken. Deze oplei-

dingen dienen goedgekeurd te worden door de Regering en te beantwoorden aan de in de NGW vermelde kwaliteitscriteria. Een nieuw artikel 145bis NGW is meer specifiek gewijd aan de opleiding. Daarin wordt bepaald dat elke gemeente verplicht is een **reglement inzake de opleiding van het personeel** op te stellen. Bovendien wordt gegarandeerd dat de opleiding zowel een recht als een plicht van de personeelsleden is. De verplichte vorming voor de nieuw aangeworven personeelsleden wordt behouden. Voorts wordt een nieuwe **verplichte opleiding in overheidsmanagement ingevoerd vanaf graad A5**. Er wordt gepreciseerd dat deze opleiding gevolgd moet worden, wat betekent dat ze geen voorwaarde voor de toegang tot graad A5 vormt.

- de interne mobiliteit: punt 6° van artikel 145, §1, NGW verplicht de gemeenteraad om een reglement betreffende de **interne mobiliteit** op te stellen.

In dit kader wordt in artikel 145, §5, NGW nu aan de Gewestregering de bevoegdheid verleend om algemene voorwaarden vast te stellen. Deze delegatie zal het mogelijk maken dit moderniseringsproces voort te zetten via uitvoeringsbesluiten. Het denkwerk over de inhoud van deze besluiten werd eind 2013 aangevat en zal doorgaan in 2014, in overleg met alle belanghebbenden. Deze besluiten zullen vermoedelijk tot stand komen tijdens de volgende legislatuur.

b) De HRM wordt Directeur Human Resources en krijgt nieuwe bevoegdheden

Met de nieuwe benaming Directeur Human Resources (DHR) wil men een harmonisatie tot stand brengen tussen de verschillende gemeenten. In de hiërarchie van de graden komt de DHR onder de graad van gemeentelijk ontvanger. De bevoegdheden van de DHR worden deels gewijzigd.

Als eerste opdracht van de DHR vermeldt artikel 70, ter, §1, 1°, NGW **het personeelsmanagement**. Zijn bevoegdheid inzake de organisatie van de wervings- en de bevorderingsexamens blijft bestaan.

Een nieuwe opdracht verwijst naar het uitdenken en uitvoeren van omschrijvingen voor typefuncties en de coördinatie van het vaststellen van definities voor geïndividualiseerde functies. Het bestaan in elke gemeente van een accuraat geheel aan functieomschrijvingen vormt immers een basisinstrument

voor het personeelsmanagement.

Een verdere opdracht bestaat in **het previsioneel beheer van het personeelsbestand en de competenties** binnen de gemeente alsook de uitwerking van een **opleidingsbeleid voor het personeel**. Het previsioneel beheer van het personeelsbestand maakt voor de DHR deel uit van zijn rol als personeelsmanager, die de secretaris in zijn dagelijkse leiding van het personeel bijstaat. De bevoegdheid van de DHR inzake de uitwerking van een opleidingsbeleid voor het personeel blijft behouden.

In artikel 70, ter, §1, 5° NGW **wordt de bevoegdheid van de DHR inzake de evaluatie van het personeel verder uitgewerkt**. Zo wordt bepaald dat hij een ontwerpreglement dient op te stellen en dat hij zorg draagt voor het goede beheer van de evaluaties.

Het voorlaatste punt van artikel 70, ter, §1, NGW vermeldt **het beheer van de interne mobiliteit**. Luidens artikel 145 NGW stelt de gemeenteraad een reglement vast dat de interne mobiliteit regelt. Het beheer ervan wordt toevertrouwd aan de DHR.

Tot slot krijgt de DHR de taak om voor de gemeenteraad een jaarverslag op te stellen over het HR-management in de gemeente. Voor het overige kan hij door de gemeenteraad gehoord worden over elke kwestie in verband met het beheer van het gemeentepersoneel.

c) Nieuwe bevoegdheden van het College van burgemeester en schepenen inzake personeel

Het vaststellen van **het organogram** is voortaan een bevoegdheid die aan het college van burgemeester en schepenen, en niet langer aan de gemeenteraad, toegekend wordt. Feitelijk maakt de gemeentesecretaris de ontwerpen van organogram op (artikel 26bis, §1, 4°, NGW) ; deze worden vervolgens voor advies voor-

Gemeentehuis
Sint-Lambrechts-Woluwe

Gemeentehuis
Sint-Gillis

gelegd aan het directiecomité (nieuwe opdracht van het DC, art. 70 septies 3°, NGW). Het oefent deze bevoegdheid uit in nauwe samenwerking met de DHR.

Voorts stelt het college van burgemeester en schepenen het organogram definitief vast, vergezeld van een beschrijving van de opdrachten van de diensten, met inbegrip van de identificatie van resultaats- en realisatie-indicatoren. Het zorgt tevens voor de publicatie op de website van de gemeente.

Voor het overige stelt het college de omschrijvingen voor type-functies van het personeel vast.

Tot slot is het weliswaar nog aan de gemeenteraad om de regels inzake werving en bevordering vast te stellen, maar nu stelt het college **de leden van de examen- en selectiecommissies aan**. Dit is immers een uitvoeringstaak.

d) Nieuwe evaluatieprocedure van de titularissen van wettelijke graden (mandaathouders of vastbenoemd)

Artikelen 69 en 70 van de NGW worden gewijzigd met het doel de evaluatieprocedure van de titularissen van wettelijke graden te verbeteren voor meer efficiëntie. Deze procedure is voortaan dezelfde voor alle gemeentesecretarissen en -ontvangers, ongeacht of ze vast benoemd of houder van een mandaat zijn. De evaluatie gebeurt om de drie jaar door een evaluatiecomité samengesteld uit drie leden van het college van burgemeester en schepenen. In geval van onenigheid over de afloop van de evaluatie, wordt deze voortgezet door een beroepscommissie.

Een van de volgende vermeldingen kan worden toegekend: “zeer gunstig”, “gunstig”, “onder voorbehoud”, “onvoldoende”. Twee opeenvolgende vermeldingen “zeer gunstig” geven recht op een premie. Twee opeenvolgende vermeldingen “onvoldoende” hebben een verklaring van beroepsongeschiktheid tot gevolg.

In de tekst staat nog altijd dat de gemeenteraad de functies van secretaris en ontvanger bij mandaat of bij vaste benoeming vergeven. De duur van het mandaat is vastgesteld op acht jaar en is verlengbaar.

e) Pensioen

Artikel 158 van de Nieuwe Gemeentewet is opgeheven. Dit artikel bepaalde de leeftijd van de pensionering van de gemeenteambtenaren, d.w.z. ten minste 60 jaar en ten hoogste 65 jaar. De wetgever heeft dit artikel opgeheven om de gemeenten in de mogelijkheid te stellen onder het koninklijk besluit van 12 mei 1927 te vallen, dat betrekking heeft op de ouderdom van de oppensioenstelling van de ambtenaren, de beambten en het dienstpersoneel van de Staat zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 1 juli 2012 op grond waarvan het overheidspersoneel ook na de leeftijd van 65 jaar mag blijven werken.

FOCUS op het mandaatsysteem: interview met Patricia Van der Lijn, voorzitter van de Federatie van Gemeentesecretarissen

1) Wat zijn de voordelen van het mandaatsysteem dat door het BPB werd ingevoerd?

Binnenkort zal ik vier jaar mandataris zijn. Ik ben een van de eerste gemeentesecretarissen die onder dit mandaatsysteem is begonnen. Heeft het systeem voordelen? Ik twijfel nog ...

Het idee van de wetgever in 2009 was om zoveel mogelijk in te zetten op uitmuntendheid, op het behalen van doelstellingen.

Ik denk dat het positief is dat dit systeem de doeltreffendheid sterk bevordert en meer wil tegemoetkomen aan de verwachtingen van de politici. Het zet aan tot het behalen van de doelstellingen. Voor Elsene moest ik bijvoorbeeld een actieplan opstellen met in het bijzonder de verplichting om op bepaalde gebieden zeer concrete resultaten te behalen, zoals het terugdringen van het absentisme of de arbeidsongevallen. De doelstellingen en streefdoelen die de gemeenteraad aan de mandataris oplegt, verschillen sterk van gemeente tot gemeente.

Is het mandaat het enige instrument om beter tegemoet te komen aan de verwachtingen van de gemeentelijke overheden? Ik denk het niet. Voor mij vormt het feit dat de nieuwe versie van de NGW voorziet in een contract tussen de wettelijke graad en de politieke wereld, ongeacht of men nu vastbenoemd is of een mandaat vervult, daar het bewijs van.

Bovendien lijkt het me onzinnig om van mandatarissen uitmuntendheid te verwachten terwijl dat voor de anderen niet het geval zou zijn. Ik vind het ook vreemd dat de ordonnantie van maart 2009 bepaalt dat mandatarissen enkel moeten worden geëvalueerd op de doelstellingen die hen worden opgelegd terwijl vastbenoemden uitsluitend moeten worden geëvalueerd m.b.t. de manier waarop ze hun wettelijke opdrachten vervullen. De ideale manier om een functie te vervullen is door aan beide tegemoet te komen.

Ik wil er trouwens op wijzen dat de goede werking van het mandaatsysteem ook afhangt van de persoonlijkheid van de mandataris. Het komt erop aan te schipperen tussen de toekomstige evaluatie die mandatarissen als een “zwaard van Damocles” boven het hoofd hangt (en dus niet in conflict te komen met de politici) en de nodige neutraliteit ten opzichte van de politici.

In Elsene is het mandaat verzekerd voor de acht eerste jaren voor definitieve benoeming in het geval van een gunstige evaluatie. Het is niet de bedoeling om de gemeentesecretaris in een onzekere betrekking te houden. In de andere gemeenten denken meerdere gemeenteraden eraan om de definitieve benoeming te behouden. Het is immers niet vanzelfsprekend kandidaten te vinden voor een functie met zware verantwoordelijkheden en meerdere bevoegdheden (juridische zaken, personeel, opvolging van de notulen van het college...) zonder daar een echt stabiele betrekking tegenover te stellen.

De gemeentesecretaris moet in feite een zeer veelzijdige functie met enorme dagelijkse verantwoorde-

lijkheden uitoefenen: hij is tegelijkertijd personeelschef, juridisch adviseur van de gemeentelijke overheid, verantwoordelijk voor de organisatie en de opvolging van de vergaderingen, voor de notulen, enz. Er zijn ook maar weinigen die zich kandidaat stellen voor mobiliteit vanuit de kleine gemeenten, want het mandaat weerhoudt hen ervan het zekere voor het onzekere te ruilen.

2) Heeft de invoering van de wettelijke graad van DHR de gemeentesecretarissen in staat gesteld zich op andere taken te concentreren?

Niet echt. De gemeentesecretarissen pleiten voor een meer logische taakverdeling.

De DHR - een persoon die meer gespecialiseerd is in HR-materies - moet immers nadenken over managementstrategieën maar blijft uitgesloten van het dagelijkse personeelsbeheer en van de beslommeringen die uiteindelijk op de schouders van de gemeentesecretaris terecht komen. Een gemeentesecretaris besteedt bijna 60% van zijn tijd aan het dagelijkse beheer van zijn personeel. Die zware taak houdt heel wat in: het beheer van de klachten van personeelsleden, de veranderingen van uurroosters of van het arbeidsreglement, het disciplinaire aspect en de bijsturing van personeelsleden die slecht werk leveren. De DHR zou eigenlijk al die zaken moeten regelen en zodoende de gemeentesecretaris - onder wiens gezag hij niettemin blijft werken - van die taken ontheffen.

2.1.3

De wijzigingen in de Nieuwe Gemeentewet inzake financiële en begrotingsaangelegenheden

a) Rekeningen en begrotingen

Er zijn dwingende en precieze bepalingen opgenomen in de Nieuwe Gemeentewet. Volgens artikel 240 NGW dienen de gemeenten hun jaarrekeningen van het vorige dienstjaar (begrotingsrekening, resultatenrekening, balans en bijlagen) goed te keuren en uiterlijk op 30 juni van het volgende dienstjaar aan de toezichthoudende overheid te bezorgen. Indien niet aan deze regel wordt voldaan, mogen de gemeenten hun lopende begroting niet meer wijzigen.

In artikel 241 NGW wordt overigens vermeld dat er geen enkele begroting door de gemeenteraad kan worden goedgekeurd indien de rekeningen van het voorlaatste dienstjaar niet definitief door de toezichthoudende overheid zijn vastgesteld.

Tot slot wordt de ontvanger luidens artikel 136, 9°, NGW belast met het uitbrengen van een jaarlijks verslag over de financiële toestand van de gemeente. Dit verslag wordt gevoegd bij het ontwerp van begroting zoals dit aan de gemeenteraad ter goedkeuring wordt voorgelegd. De stemming over de begroting moet elk jaar vóór 31 december gebeuren.

b) Driemaandelijke reporting – omzetting van een Europese richtlijn

Artikel 131 van de Nieuwe Gemeentewet werd gewijzigd om de Europese richtlijn “tot vaststelling van voorschriften voor de begrotingskaders van de lidstaten” om te zetten. Deze richtlijn, die het nummer 2011/85 draagt, werd aangenomen om het Europese kader voor het begrotingstoezicht te versterken op alle beleidsniveaus – dus ook op het plaatselijk niveau.

De eerste regel die de richtlijn oplegt, nl. **de opmaak van financieringsplannen voor een periode van drie jaar**, staat sinds 2009 in de Nieuwe Gemeentewet ingeschreven (artikel 242bis). De verplichting van de plaatselijke besturen om een driemaandelijke “reporting” van hun begrotingsuitvoering op te stellen en te bezorgen (artikel 131 §5) moest daar nog aan toegevoegd worden.

De tenuitvoerlegging van een **driemaandelijke reporting** van de plaatselijke besturen zal een aanzienlijk werk blijken te zijn, zeker voor de plaatselijke besturen, doch ook voor Brussel Plaatselijke Besturen dat deze gegevens in ontvangst moet nemen, valideren en samenvoegen en vervolgens doorzenden aan de Federale Overheidsdienst Budget, belast met het consolideren ervan.

Brussel Plaatselijke Besturen heeft niet gewacht op de stemming van deze wijziging van de Gemeentewet en is al begonnen met de voorbereiding van dit nieuwe werk dat tot een goed einde moet worden gebracht in het eerste halfjaar van 2014.

2.1.4

De wijzigingen aangebracht in de Nieuwe Gemeentewet inzake overheidsopdrachten

De wet van 24 december 1993 betreffende de overheidsopdrachten en sommige opdrachten voor aanname van werken, leveringen en diensten werd opgeheven op 1 juli 2013. In de Ordonnantie van 11 juli 2013 moesten de expliciete verwijzingen naar deze wet in de NGW bijgevolgd worden gewijzigd.

Deze wijzigingen beperken zich niet tot louter technische aanpassingen, aangezien de bevoegdheden van het college van burgemeester en schepenen erdoor enigszins worden uitgebreid, zowel op het vlak van de keuze van de gunningswijze en de voorwaarden van de overheidsopdrachten als op het vlak van het administratief beheer van deze opdrachten indien ze via een onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking worden gegund.

Het college van burgemeester en schepenen is aldus gemachtigd de gunningswijze van de opdrachten te kiezen en de voorwaarden van de overheidsopdrachten vast te stellen, waarvan de goed te keuren uitgave niet meer dan 85.000 euro (vroeger 67.000 euro) exclusief belasting op de toegevoegde waarde bedraagt (artikel 234, lid 3 NGW).

Daarbij werden de gevallen waarvoor het gebruik van de onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking toegestaan is, herzien en vermeerderd (aankopen tegen bijzonder voordelige voorwaarden en

Gemeentehuis
Jette

Gemeentehuis
Sint-Jans-Molenbeek

op een grondstoffenmarkt genoteerde en aangekochte leveringen). Het college kan ook – tijdens de onderhandelingen – de voorwaarden wijzigen van een groter aantal opdrachten (artikel 234bis NGW).

2.1.5

De samenwerkingsovereenkomst betreffende de intergewestelijke intercommunales

In 2013 werden de werkzaamheden m.b.t. het sluiten van de samenwerkingsovereenkomst ter regeling van de kwestie van het administratieve toezicht op de intergewestelijke intercommunales voortgezet en belandden ze in de eindfase.

Krachtens het gesloten akkoord zullen een aantal intercommunales waarvan het actiegebied zich buiten de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest uitstrekt, onderworpen worden – zowel qua werking als qua controle – aan dezelfde regels als de intercommunales die enkel Brusselse gemeenten als vennoten hebben.

Overeenkomstig artikel 8 van deze overeenkomst is de inwerkingtreding hiervan vastgelegd op 1 juli 2014.

*Hoofdzetel
Intergewestelijke intercommunale Vivaqua*

Opdracht II: Nagaan of de beslissingen van de plaatselijke besturen wettelijk zijn en beantwoorden aan het algemeen belang

2.2.1

Het toezicht op de plaatselijke besturen in 2013

Het administratief toezicht,⁸ de oorspronkelijke activiteit van Brussel Plaatselijke Besturen, blijft een primordiaal element van het beleid inzake plaatselijke besturen. Dit toezicht bestaat erin te controleren of de akten van de gemeenten de hogere rechtsnormen naleven en niet indruisen tegen het algemeen belang. Het is de tegenhanger van de autonomie die wordt verleend aan de gedecentraliseerde plaatselijke besturen.

In België is het Gewest op het grootste deel van het grondgebied de overheid die het gewone toezicht uitoefent⁹ op de gemeentelijke instellingen¹⁰. De controle is wel strikt gereguleerd door de wet, en duidelijke regels bepalen welke vormen de toezichtscontrole kan aannemen, de akten die er verplicht aan onderworpen zijn en de termijnen die nageleefd moeten worden.

8 Het administratieve toezicht op de gemeenten wordt hoofdzakelijk geregeld door de ordonnantie van 14 mei 1998 en het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 16 juli 1998. Krachtens twee ordonnanties van 19 juli 2001 zijn de politiezones en de intercommunales ook aan toezicht onderworpen. De OCMW's zijn dan weer aan een dubbel toezicht onderworpen, dat van de gemeenten en dat van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. De gewestelijke administratie oefent het toezicht uit voor rekening van de GGC.

9 De Duitstalige gemeenschap is bevoegd voor de uitoefening van het toezicht op haar grondgebied. De twee gemeenten met een speciaal statuut, Voeren en Komen-Waasten, zijn onderworpen aan een bijzonder toezichtsregime waarin het College van provinciegouverneurs tussenkomt.

10 Moeten opgevat worden als 'gemeentelijke instellingen': de gemeenten natuurlijk, maar ook de autonome overheidsbedrijven, de kerkfabrieken, de bergen van barmhartigheid, enz..

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kan de regering een akte van een gemeente via een besluit schorsen of annuleren. Het gaat om een algemeen en facultatief toezicht, want elke gemeentelijke akte kan het voorwerp uitmaken van een toezichtsmaatregel, maar de regering is niet verplicht het toezicht uit te oefenen. In het geval van een schorsing kan de gemeente de afgekeurde beslissing handhaven door ze te verantwoorden, of ze intrekken. Een vernietiging blijft mogelijk als de gemeente de beslissing handhaaft. Een akte die onderworpen is aan het algemeen toezicht is helemaal geldig en kan onmiddellijk uitgevoerd worden, behalve enkele uitzonderingen die te maken hebben met overheidsopdrachten.

Anderzijds moet een reeks akten die zijn opgesomd in de ordonnantie van 14 mei 1998 houdende regeling van het administratief toezicht op de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verplicht goedgekeurd worden door het Gewest voor ze van kracht kunnen worden. Het gaat hier om een bijzonder goedkeuringstoezicht.

Wat het gemeentepersoneel betreft, wordt een specifiek schorsingstoezicht inzake de naleving van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken uitgeoefend door de vicegouverneur, naast het gewone toezicht van het Gewest.

De gewestregering oefent ook, volgens regels die vergelijkbaar zijn met de regelgeving die van kracht is voor de gemeenten, het gewone toezicht uit op de intercommunales, de politiezones en de organen voor het beheer van de temporaliteiten van de erkende erediensten. Het Verenigd College oefent dan weer het gewone toezicht uit op de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de verenigingen, in het bijzonder de ziekenhuisverenigingen, die afhangen van de OCMW's (ze worden verenigingen 'hoofdstuk XII' en 'hoofdstuk XII bis' genoemd, als verwijzing naar twee hoofdstukken van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn).

Het gaat dus hoofdzakelijk om een algemeen toezicht. Bovendien bestaan er, in tegenstelling tot het toezicht op de gemeenten, geen lijsten met akten die verplicht moeten worden overgemaakt aan het bestuur: alle akten moeten overgemaakt worden, met uitzondering van de akten die de toekenning van sociale steun betreffen. Het goedkeuringstoezicht wordt beperkt tot het statuut en het personeelskader, tot het oprichten van verenigingen en tot de eindrekening van het beheer door de ontvanger.

Om meer te weten over de toezichtsmechanismen, raadpleeg de portaalsite

Totaal aantal ontvangen dossiers per jaar

2009	21 826
2010	22 365
2011	22 505
2012	23 896
2013	24 500

Het aantal door BPB ontvangen dossiers groeit verder, met bijna 24 500 ontvangen dossiers in 2013.

Een dossier kan heel uiteenlopende situaties betreffen: het kan gaan van een gemeenterekening tot een belastingverordening, via tuchtsancties tegen een personeelslid van een plaatselijk bestuur tot de keuze van een gunningswijze voor een overheidsopdracht.

Toezietsmaatregelen genomen in 2013

	Gewoon toezicht op de gemeenten	Gewoon toezicht op de OCMW's	Gewoon toezicht op de intercommunales	Gewoon toezicht op de Politiezones
Goedkeuring	97	51	1	5
Schorsing	19	25	/	/
Vernietiging	10	/	/	1
Niet-goedkeuring	1	1	1	2
Verlenging	3	/	/	1

Naast die toezichtsmaatregelen formuleert het bestuur regelmatig opmerkingen gericht aan de plaatselijke besturen

2.2.2

Optimalisering en dematerialisatie van de controle inzake het gemeentepersoneel

De databank CLIO heeft als doel om elektronische informatie te verkrijgen met het oog op de geautomatiseerde opvolging van de loopbanen, het personeelsbestand en de loonmassa van de personeelsleden van de plaatselijke besturen. De gemeenten moeten de gegevens driemaandelijks opsturen naar BPB via een geautomatiseerde procedure.

Deze automatisering zal het mogelijk maken om de controles inzake het gemeentepersoneel te optimaliseren en zal eveneens de toekenning vereenvoudigen van steuntoelagen aan personeelsleden van de plaatselijke besturen, zoals de weddeschaalverhogingen of de levensduurtepremie. Het wordt ook een ontlasting voor de gemeenten om niet langer bijlagen bij de begroting te moeten invullen waarin het personeelsbestand in detail wordt toegelicht.

In het kader van dit project werd het jaar 2013 hoofdzakelijk gewijd aan de eigenlijke ontwikkeling van de digitale databank 'CLIO' en de opvolging van de aanbevelingen van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Er vond ook een voorlopige testfase plaats met de medewerking van de gemeenten Jette en Oudergem, die ermee instemden om de benodigde gegevens aan te leveren voor het gebruik van CLIO.

Tot slot heeft Brussel Plaatselijke Besturen voor de Minister-president de CLIO-omzendbrief voorbereid, die het technisch kader aanbrengt voor de gegevensinzameling. Hij wordt begin 2014 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Opdracht III: De plaatselijke besturen, de Regering of andere gesprekspartners adviseren via de verwerking en de verspreiding van kennis

Deze raadgevende taak die Brussel Plaatselijke Besturen uitoefent, breidt zich steeds verder uit. Aan de hand van zijn analyses, adviezen en voorbereiding van dossiers verstrekt BPB zijn expertise inzake overheidsopdrachten, plaatselijke financiën of bestuur aan de Regering.

Voorts voert BPB een proactief begeleidings- en expertisebeleid ten behoeve van de gemeentelijke instellingen en de verschillende collectieve instanties, met name rond de complexe materie van overheidsopdrachten. Dit advies vormt een nuttige aanvulling op de controleopdracht die BPB al sinds 1996 uitoefent.

Tot slot stelt BPB zich nog meer open voor het grote publiek door kennis te verspreiden via zijn nieuwe portaalsite.

2.3.1

Advies aan de plaatselijke besturen inzake overheidsopdrachten

Voor de Brusselse plaatselijke besturen werd 2013 gekenmerkt door de inwerkingtreding (op 1 juli) van een nieuw juridisch kader voor de gunning en de uitvoering van hun overheidsopdrachten, met name de 'nieuwe' wet van 15 juni 2006 betreffende de overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten, alsook de uitvoeringsbesluiten ervan.

Dit nieuwe juridische kader vormt misschien geen revolutie in de etymologische zin van het woord, aangezien men niet raakt aan de grote principes (mededinging, transparantie, gelijke behandeling, forfaitaire basis, verstrekte en aanvaarde prestaties ...) waarop de reglementering van de overheidsopdrachten berust. Het is niettemin zo dat deze hervorming van heel grote omvang is. Men heeft de gehele wetgeving die van toepassing is op overheidsopdrachten immers grondig herzien. De oude bepalingen werden hier en daar gewijzigd of geschrapt en elders dan weer aangevuld of verduidelijkt. Dit was met name het geval voor de regels betreffende de gunningswijzen, het toegangsrecht tot overheidsopdrachten, de kwalitatieve selectie, de gunning en de uitvoering van de overheidsopdrachten en het recht op beroep.

De inwerkingtreding van dit nieuwe juridische kader vormde een dubbele uitdaging voor de directie Lokale Overheidsopdrachten.

- 1) Allereerst heeft ze een grondige kennis van deze nieuwe wetgeving moeten verwerven en ze tot in de puntjes moeten leren beheersen om in staat te zijn haar opdrachten van controle en advies te vervullen.
- 2) Vervolgens heeft ze alles in het werk gesteld om de Brusselse plaatselijke besturen grondig te gidsen en te begeleiden bij het bestuderen en in praktijk brengen van deze nieuwe reglementering voor overheidsopdrachten.

Er hebben daarom zeer veel rechtstreekse en persoonlijke contacten plaatsgevonden tussen de personeelsleden van de directie Lokale Overheidsopdrachten en ambtenaren van de Brusselse plaatselijke besturen. Laatstgenoemden mochten ook een volledige opleidingscyclus volgen aan de Gewestelijke School voor Openbaar Bestuur, die werd gegeven door personeelsleden van de gewestelijke administratie. Deze cyclus omvatte alle aspecten van de nieuwe reglementering inzake overheidsopdrachten. Tegelijkertijd kon de directie Lokale Overheidsopdrachten elke maand profiteren van het forum dat haar werd aangeboden door de colloquia die de werk- en informatiegroep overheidsopdrachten maandelijks organiseerde om de aandacht van de Brusselse plaatselijke besturen te vestigen op de belangrijkste en meest vernieuwende wijzigingen en toevoegingen van de nieuwe reglementering.

Naast deze gebruikelijke manieren van communicatie, nam de directie Lokale Overheidsopdrachten ook het initiatief om een 'Task Force' op te richten, samengesteld uit zowel personeelsleden van de gewestelijke administratie als gemeentepersoneel. Dit team van specialisten inzake overheidsopdrachten ging naar elke gemeente van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om er het nieuwe wettelijke kader dat de gunning en uitvoering van de overheidsopdrachten regelt, tot in de puntjes voor te stellen. Deze originele en participatieve aanpak heeft het niet alleen mogelijk gemaakt om nieuwe regels te presenteren, maar liet vooral ook toe dat de gemeenten en het Gewest het op dezelfde manier begrijpen en interpreteren.

Dankzij dit werk verliep de overgang van de ene wetgeving naar de andere vlot voor de Brusselse plaatselijke besturen en had dit geen hinderlijke gevolgen voor het beheer van hun overheidsopdrachten.

De gewestelijke administratie, zich ervan bewust dat de Brusselse plaatselijke besturen milieuclausules willen opnemen in de bestekken die van toepassing zijn op hun overheidsopdrachten, heeft overigens positief geantwoord op de uitnodiging van Leefmilieu Brussel om deel te nemen aan een tiental opleidingssessies die verschillende aspecten betreffende de duurzame overheidsaankopen behandelen en die bestemd zijn voor het personeel van de gemeenten en OCMW's.

2.3.2

Advies voor de gemeenteontvangers en de OCMW-ontvangers inzake ESR95

Zoals aangegeven in punt 2.1.3 van dit verslag, zullen de gemeenten en OCMW's er vanaf het einde van het eerste kwartaal van 2014 toe gehouden zijn om Brussel Plaatselijke Besturen een driemaandelijkse 'reporting' van hun begrotingsuitvoering te bezorgen.

Natuurlijk is het nog altijd onontbeerlijk om de plaatselijke besturen richtlijnen te geven in de vorm van omzendbrieven, maar het is van cruciaal belang de voornaamste spelers in kennis te stellen van deze verandering in een informeel kader, dat een con-

structieve uitwisseling en vraagstelling toelaat.

De materie inzake de integratie van de plaatselijke besturen bij het 'ESR95', waaronder het beantwoorden aan de Europese eisen die voortkomen uit de 'sixpack'¹¹, vereist nog verdere informatie- en presentatiesessies op alle niveaus.

Zo werd er in december 2013 een eerste informatiesessie georganiseerd over dit onderwerp door BPB op initiatief van de Gewestelijke Inspectie in samenwerking met de federatie van de Brusselse ontvangers (gemeenten en OCMW's).

2.3.3.

Verwerking en verspreiding van de kennis naar de Regering

BPB heeft 127 parlementaire vragen en interpellaties voorbereid doorheen het jaar 2013.

Naast de nota's en andere analyses heeft BPB opnieuw zijn terugblikkend studieverslag van de situatie van de plaatselijke financiën opgemaakt. Dit werd aan de pers gepresenteerd en maakte het voorwerp uit van een debat in de commissie voor financiën van het Brussels Parlement.

U kunt deze studie integraal terugvinden op de portaal-site

2.3.4.

Verspreiding van de kennis betreffende de subsidiëring van investeringen van openbaar nut

Op 18 maart 2013 werd er een infosessie voor de gemeenten georganiseerd. Deze vergadering had als doel om de subsidiëring van investeringen van

¹¹ Het betreft vijf reglementen en een richtlijn van de UE met als doel het macro-economische toezicht, alsook de begrotingsdiscipline van de lidstaten te versterken.

openbaar nut te belichten, voornamelijk op basis van de ordonnantie van 16 juli 1998 en de verschillende besluiten ervan.

Elke deelnemer kreeg ook een USB-stick met daarop deze teksten, de presentatie van die dag en 'checklists'. Op de infosessie waren 64 vertegenwoordigers van de verschillende gemeenten - voor het merendeel beheerders van subsidiedossiers - en van de VSGB aanwezig. Na de sessie volgden individuele vergaderingen met elke gemeente, om bepaalde punten van de ordonnantie gedetailleerder uit te leggen of om de lijsten van de documenten die men voor de subsidieaanvragen moet indienen te verduidelijken.

2.3.5.

Expertise bieden aan technische werkgroepen

Personeelsleden van BPB nemen deel aan de werkzaamheden van een groot aantal werkgroepen. Men doet er voortdurend een beroep op hun expertise. Dit betreft met name:

› **De Commissie voor de Overheidsopdrachten**

Zoals elk jaar nam de directie Lokale Overheidsopdrachten actief deel aan de werkzaamheden van de Federale Commissie voor Overheidsopdrachten. Deze werkzaamheden concentreerden zich uiteraard allereerst op het opstellen van de teksten die de inwerkingtreding van de wet van 15 juni 2006 betreffende de overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten verzekerden.

De Commissie kreeg eveneens talrijke vragen met betrekking tot de toepassing van het nieuwe juridische kader dat de gunning en uitvoering van de overheidsopdrachten reglementeert. Ze moest onder andere het toepassingsgebied van deze teksten verduidelijken voor talrijke rechtspersonen zoals Community Land Trust (CLT), die zich afvroegen of ze voortaan onderworpen waren aan de reglementering van de overheidsopdrachten.

Om komaf te maken met een bepaald aantal onduidelijkheden en gebreken op het vlak van vorm en inhoud die men ontdekte in de verschillende teksten die het nieuwe wettelijke kader vormen voor de overheidsopdrachten, maar ook om Richtlijn 2013/16/EU van de Raad van 13 mei 2013 tot aanpassing van een aantal richtlijnen op het gebied van overheidsopdrachten, in verband met de toetreding van de Republiek Kroatië, gedeeltelijk om te zetten, begon de Commissie eveneens met het opstellen van een zogenaamd 'reparatiebesluit', dat van kracht wordt in 2014.

In ieder geval blijft 2013 in de annalen van de Commissie te boek staan als het jaar waarin de grootste hervorming sinds meer dan vijftig jaar inzake overheidsopdrachten een succes werd.

› **De Gewestelijke Commissie voor gemeentelijke comptabiliteit.**

De directie Plaatselijke Financiën en de Gewestelijke Inspectie nemen actief aan de werkzaamheden deel. In de loop van 2013 vergaderde de Commissie negen keer. In 2012 geïnitieerde onderwerpen zoals de provisies voor risico's en lasten en voor dubieuze vorderingen, interne controle en elektronische facturatie werden verder ontwikkeld en er werden nieuwe thema's behandeld zoals de subsidies aan de vzw's, de beperkende kredieten, de driejarenplannen, het opnemen van de btw in de boekhouding, de financiële ratio's, de eindrekeningen, de taak van de ontvanger en het ontwerp van de nieuwe gemeentewet.

› **De Commissie voor boekhoudkundige normen (CBN)**

In 2013 verzorgde de directie Toezicht op de OCMW's het secretariaat van de Commissie en bood ze haar expertise aan. Hetzelfde gold voor de werkgroep 'Harmonisering van de boekhoudkundige verrichtingen' (HBV).

De CBN vergaderde drie keer in 2013.

De voornaamste behandelde thema's waren:

- de begrotingsomzendbrief 2014;
- de omzendbrief betreffende het afsluiten van de jaarrekening voor het boekjaar 2013;
- het stramien voor de eindrekeningen;
- de problematiek van de interne aanpassingen;
- de elektronische facturatie;
- de hervorming van het boekhoudplan (dat voorziet in de herziening van de economische aard van elk begrotingsartikel);
- de problematiek van de twijfelachtige schuldverordeningen (die in 2014 aanleiding zal geven tot de oprichting van een nieuwe werkgroep)

De werkgroep HBV vergaderde 14 keer in 2013. Dit ging voornamelijk over de hervorming van het boekhoudplan en de zeer technische vragen die de OCMW's of de directie Toezicht op de OCMW's stelden inzake boekhouding.

2.3.6.

Verwerking en verspreiding van de kennis door communicatie via het internet

Het jaar 2013 is gekenmerkt door een grote communicatie-inspanning: het creëren van een gewestelijke portaalsite gewijd aan de plaatselijke besturen (www.plaatselijkebesturen.irisnet.be).

Het geheel van de ontwikkelingsfase, het ontwerp en het beheer van de inhoud gebeurde intern. Hierbij was heel wat coördinatie vereist waarbij men alle directies betrok met het oog op het aanbrengen van informatie.

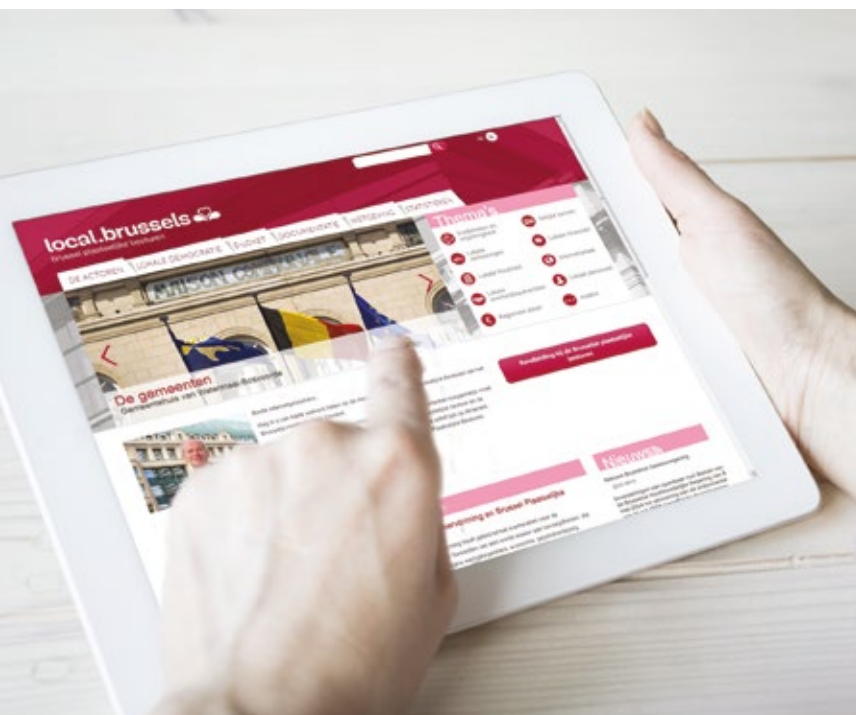
De website werd aan het einde van het jaar voltooid met het oog op een officiële lancering in februari 2014.

De website, die aangenaam ontworpen is en aanpasbaar is (d.w.z. toegankelijk via verschillende communicatieplatformen: pc, tablet, smartphone), richt zich zowel tot de verantwoordelijken en ambtenaren van de plaatselijke besturen als tot de burgers (met inbegrip van studenten en onderzoekers) en politici.

De website informeert internetgebruikers over de spelers waaruit de Brusselse plaatselijke besturen zijn samengesteld. Hij schotelt de internetgebruiker die op zoek is naar diepgaande informatie een keuze van specifieke thema's voor: overheidsopdrachten, financiën, fiscaliteit, lokaal personeel, eredielen & vrijzinnigheid, gemeenteraadsverkiezingen, gewestelijke steun enz. De transversale thema's lokale democratie en bestuur worden ook uitvoerig behandeld.

Tenslotte kan men nuttige documenten downloaden, zoals formulieren, tabellen of statistieken.

Het is de wens van BPB om de aantrekkelijkheid van de site te verzekeren door snel te reageren op recente informatie. Een 'newsfeed' en de publicatie van mini-dossiers zullen hier met name toe bijdragen.

Opdracht IV: De plaatselijke besturen financieren

Brussel Plaatselijke Besturen draagt bij tot de algemene financiering van de plaatselijke besturen – voornamelijk de gemeenten – door het toekennen van dotaties en toelagen.

Het gaat om:

- › De algemene dotatie aan de gemeenten (ADG) alsook de aanvullende dotaties;
- › De toelage bestemd voor de “verbetering van de budgettaire toestand”;
- › De financiering van investeringen van openbaar nut op driejaarlijkse basis;
- › De financiële tegemoetkoming in de loonkosten van de plaatselijke besturen.

Bovendien worden thesaurieleningen toegestaan via het Brussels Gewestelijk fonds voor de Herfinanciering van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHGT) aan de gemeenten die besloten hebben hun activiteiten te rationaliseren of die de bepalingen van artikel 252 van de Nieuwe Gemeentewet i.v.m. het evenwicht niet naleven. Het toekennen van dotaties en toelagen is onderworpen aan bijzondere voorwaarden qua opvolging en controle van de gemeentefinanciën.

Tot slot beheert het Fonds sinds 2011 eveneens het verstrekken van leningen en de opvolging ervan voor de ondersteuning van gemeentelijke investeringen.

2.4.1.

De Gewestelijke dotaties aan de gemeenten voor 2013

Gewestelijke dotaties:

323 092 000 €

De ADG - voorheen het “gemeentefonds” genoemd - heeft als doel bij te dragen aan de algemene financiering van de gemeenten, zonder precieze bestemming van de middelen.

Ze wordt verdeeld over de negentien gemeenten nadat er 7% is afgehouden ten gunste van de OCMW's via de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. De verdeling is gebaseerd op criteria zoals het aantal inwoners, scholieren, werklozen, uitkeringsgerechtigden, de bevolkingsdichtheid, de oppervlakte of de opbrengst van de onroerende voorheffing en de personenbelasting.

De aanvullende dotaties:

- › De dotatie artikel 46bis van de wet van 12 januari 1989 is een gevolg van de Lambermontakkoorden. Ze is bestemd voor de herfinanciering van Brussel en wordt volgens dezelfde criteria als de algemene dotatie verdeeld over de gemeenten die ten minste een schepen of OCMW-voorzitter van de andere taalgroep hebben. Het door de Federale Staat vastgestelde bedrag wordt gekoppeld aan de inflatie.
- › De dotatie voor het compenseren van de negatieve effecten van de ADG compenseert het verlies van sommige gemeenten ten aanzien van wat ze zouden innen met de verdeling van de ADG van vóór 1998.
- › De dotatie voor het compenseren van de negatieve effecten van het invoeren van een nieuwe ruimte voor versterkte ontwikkeling van de huisvesting en de renovatie (RVOHR) compenseert in sommige gemeenten het verlies in hun aandeel van de ADG ten gevolge van wijzigingen van de oppervlakken die zijn opgenomen in de ruimte voor versterkte ontwikkeling van de huisvesting in het Gewestelijke Ontwikkelingsplan (GewOP).

Dotaties 2013 (in euro)

	Algemene Dotatie (ADG)	Dotatie art. 46bis	Dotatie negatieve gevolgen	Dotatie RVOHR	Totaal Dotaties
Anderlecht	29 426 601	3 917 819		257 723	33 602 144
Brussel	35 807 058	4 767 305		450 919	41 025 282
Elsene	18 952 282	2 523 282		65 251	21 540 815
Etterbeek	13 358 760	1 778 568			15 137 328
Evere	6 240 939	830 910			7 071 849
Ganshoren	3 579 173	476 526	472 603		4 528 303
Jette	9 162 088	1 219 828	986 418	22 072	11 390 407
Koekelberg	8 276 467	1 101 918		69 582	9 447 967
Ouderghem	2 598 108	345 909			2 944 017
Schaarbeek	40 222 156	5 355 125			45 577 282
Sint-Agatha-Berchem	3 364 795	447 984	463 468		4 276 247
Sint-Gillis	19 136 732	2 547 839		168 854	21 853 425
Sint-Jans-Molenbeek	35 439 326	4 718 345		364 065	40 521 736
Sint-Joost-ten-Node	12 273 363	1 634 060		67 533	13 974 955
Sint-Lambrechts-Woluwe	4 321 166	575 314			4 896 480
Sint-Pieters-Woluwe	2 460 825	327 631			2 788 456
Ukkel	6 011 586	800 375			6 811 961
Vorst	11 003 232	1 464 956	1 077 511		13 545 698
Watermaal-Bosvoorde	2 038 343	271 382			2 309 726
GCC (OCMW)	19 847 000				19 847 000
Totaal Gewest	283 520 000	35 105 078	3 000 000	1 466 000	323 091 078

2.4.2.

De toelage “verbetering van de budgettaire toestand”

Toelage
“verbetering van
de budgettaire toestand”
vereffend in 2013:

30 000 000 €

Sinds 2007 kent het Gewest een nieuwe financiële hulp aan de gemeenten toe¹²: jaarlijks wordt 30 miljoen euro uitgetrokken om de moeilijke begrotings-toestand van de gemeenten te verbeteren. Dit aanzienlijke bedrag wordt verdeeld op grond van verschillende criteria: aandeel in de algemene dotatie aan de gemeenten, eventuele aansluiting bij het BGHGT, tekorten op de rekeningen van 2005, 2006, 2007 en 2008, aantal omkaderde woningen, bevolkingsgroei.

De desbetreffende ordonnantie schrijft voor dat een overeenkomst van drie jaar dient te worden afgesloten tussen de begunstigde gemeente en het Gewest. De gemeente moet een driejaarlijks financieel plan opmaken waarin uitvoerig wordt ingegaan op de maatregelen die ze moet toepassen om haar financiën te verbeteren. BPB volgt die plannen op via opvolgingscomités. 2012 was het laatste jaar van het vorige driejaarlijks plan.

In 2013 hebben de 19 gemeenten van het Gewest een aanvraagdossier ingediend dat een oriënteringsnota bevat, vertaald in een driejaarlijks beheersplan.

De oorspronkelijk ingediende plannen werden vervolgens verbeterd op bilaterale vergaderingen gemeenten/Gewest en daarna definitief goedgekeurd door de Regering in november.

Uit globale ramingen blijkt dat het tekort op het eigen boekjaar 53 miljoen euro bedraagt in 2013; in 2015

zou dit tekort teruglopen tot 32 miljoen euro, zonder bijdrage van het Gewest. Met deze bijdrage van 30 miljoen zou tegen 2015 een bijna-evenwicht ontstaan.

2.4.3.

De dotatie voor investeringen van openbaar nut

Driejarige
Investeringsdotatie (DID)
vastgelegd voor 3 jaar:

17 500 000 €

In uitvoering van de ordonnantie van 16 juli 1998 kent het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een driejarige investeringsdotatie toe om de gemeenten aan te moedigen om investeringen van openbaar nut te realiseren m.b.t. wegen, openbare ruimten, administratieve gebouwen en sanering op het grondgebied van het Gewest.

De investeringsprojecten dienen te worden ingeschreven in het *Driejarig Investeringsprogramma*, ingediend bij de directie Investerings van Brussel Plaatselijke Besturen.

De Driejarige Investeringsdotatie (DID) bestaat uit een totale enveloppe van 17,5 miljoen euro (70% van de enveloppe van het Driejarig Investeringsprogramma) verdeeld onder de gemeenten in verhouding tot hun aandeel in de algemene dotatie aan de gemeenten zoals vastgesteld in 2012:

Gemeente	Dotatie (in euro)
Anderlecht	1 922 483,64
Brussel	2 392 354,33
Elsene	1 258 489,70
Etterbeek	894 960,75
Evere	416 657,05

¹² Ordonnantie van 19 juli 2007 ertoe strekkende de gemeenten te betrekken bij de economische ontwikkeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Ganshoren	235 531,29
Jette	617 574,60
Koekelberg	549 715,66
Oudergem	180 637,60
Schaarbeek	2 661 679,93
Sint-Agatha-Berchem	223 756,20
Sint-Gillis	1 273 082,52
Sint-Jans-Molenbeek	2 345 546,78
Sint-Joost-Ten-Node	835 876,82
Sint-Lambrechts-Woluwe	278 137,85
Sint-Pieters-Woluwe	168 181,40
Ukkel	396 152,33
Vorst	711 268,79
Watermaal-Bosvoorde	137 912,75
TOTAAL	17 500 000,00

De lijst van de in 2013 afgeronde werkzaamheden staat op de portaalsite

2.4.4.

De financiële tegemoetkoming in de loonkosten van de plaatselijke besturen

Weddeverhogingen toegekend in 2013:

29 857 839 €

Verschillende toelagen aan de gemeenten, OCMW's en openbare ziekenhuizen, samen goed voor het bedrag van 29,8 miljoen euro, hebben het mogelijk gemaakt de weddeverhogingen die voortkomen uit de sectorale akkoorden te ondersteunen.

Het gaat meer bepaald om de (gedeeltelijke) financiering van de baremieke verhogingen van het voltallige personeel (alle niveaus samen), de herwaardering van de niveaus D en E, en de herwaardering van niveau C.

De betaalde bedragen voor de personeelsuitgaven per gemeente zijn terug te vinden op de portaalsite

2.4.5.

Het Brussels Gewestelijk fonds voor de Herfinanciering van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHGT)

Financiering van de gemeentelijke investeringen (opdracht 5) vastgelegd in 2013 en 2014:

59 175 111 €

Het in 1993 opgerichte Brussels Gewestelijk Fonds

voor de Herfinanciering van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHGT) helpt de gemeenten en de OCMW's op verschillende manieren: ten eerste staat het thesaurieleningen toe aan gemeenten die het evenwichtsvoor-schrift van artikel 252 van de Nieuwe Gemeentewet niet naleven; ten tweede kan het leningen toekennen aan gemeenten die besloten hebben hun activiteiten beter te coördineren of te rationaliseren; ten derde biedt het fonds de gemeenten en de OCMW's aan om voor hen bepaalde financiële diensten te verrichten, zoals het schuldbeheer.

Voor elke tegemoetkoming door het Fonds is de aanname van financiële plannen vereist die een begrotingsevenwicht garanderen. De financiële plannen worden doorgaans opgesteld voor een periode van vijf jaar.

Naast de herfinanciering van de gemeentekassen die een tekort vertonen, kan het Fonds ook tegemoetkomen in de financiering van gemeente-investeringen door het toekennen van leningen waarvan de jaarlijkse last oninvorderbaar kan worden verklaard door de Regering (opdracht 5).¹³

In totaal werd zo bijna 60 miljoen euro verdeeld onder de 19 gemeenten om de investeringen te financieren die ze in 2013 en 2014 zullen verrichten.¹⁴

Dit regeringsbesluit heeft vastgelegd hoeveel elke gemeente maximaal bij het Fonds kan ontlene om haar investeringen volledig of gedeeltelijk te financieren. Voor de dienstjaren 2013-2014 wordt dit maximale leningsbedrag vastgelegd op basis van het aandeel van elke gemeente in de algemene dotatie aan de gemeenten. De terugbetaling van de hoofdsom en de rente van deze leningen worden oninvorderbaar verklaard als de gemeenten de bedingen van de leningsovereenkomsten naleven.

Om in aanmerking te komen, mogen de investeringen uitsluitend vaste activa in verband met de bevolkings-groei dekken, waarvan de afschrijvingsduur minstens 20 jaar bedraagt overeenkomstig het koninklijk besluit van 2 augustus 1990 houdende het algemeen reglement op de gemeentelijke comptabiliteit. Bovendien dienen de overheidsopdrachttoewijzingen met betrekking tot deze investeringsuitgaven te geschieden uiterlijk op 31 juli 2014.

45 ingediende projecten voor 2013-2014

De gemeenten hebben een lijst met 45 projecten, verspreid over 2013 en 2014, ingediend bij het BGHGT; deze projecten worden geheel of gedeeltelijk gefinancierd door een lening bij het BGHGT. Voor elk project dient een leningsovereenkomst te worden gesloten tussen de gemeente en het BGHGT.

In de hiernavolgende tabel wordt de functionele uitsplitsing gegeven van de door de gemeenten voorgestelde projecten. Het merendeel (65%) van de beschikbare middelen is bestemd voor de onderwijssector.

¹³ Ordonnantie van 24 november 2011 tot aanpassing van de ordonnantie van 8 april 1993 houdende oprichting van het Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHGT)

¹⁴ Besluit van de Regering van 12 juli 2012 dat de modaliteiten van tussenkomst van het BGHGT vaststelt voor de jaren 2013 en 2014

Voorgestelde projecten door de gemeenten voor 2013-2014 (per sector, in euro)

Sectoren	Toegewezen bedragen	%
Onderwijs	38 573 317	65,2
Bestuur en algemene diensten	11 892 040	20,1
Jonge kinderen	5 063 382	8,6
Wegen	350 000	0,6
Huisvesting	859 908	1,5
Jeugd, volksontwikkeling, sport en vrije tijd	1 244 954	2,1
Volksgezondheid en openbare hygiëne	96 000	0,2
Maatschappelijke hulp en tewerkstelling	500 000	0,8
Sociale zekerheid en bijstand	595 510	1
TOTAAL	59 175 111	100

13 projecten al in 2013 gefinancierd

In 2013 ontvingen tien gemeenten een lening van het BGHGT voor een totaal bedrag van ± 28,5 miljoen euro. Van de vijfenveertig projecten die in aanmerking kwamen, werden er zo dertien gefinancierd door het BGHGT in 2013. Het merendeel van deze projecten had betrekking op de sector onderwijs (6), daarna kwamen de sector van het jonge kind (3), jeugd en sport (2), bestuur (1) en ten slotte huisvesting (1).

De lijst van alle projecten staat op de portaalsite

Opdracht V:

De uitvoering in de gemeenten van bepaalde gewestelijke beleidslijnen stimuleren

Naast de algemene financiering zorgt Brussel Plaatselijke Besturen voor de uitvoering van het gewestelijke beleid inzake specifieke subsidies aan de gemeenten. Die subsidies worden verleend op basis van projecten die de belangstellende gemeenten moeten indienen in antwoord op een projectoproep van het Gewest, dat zo een aantal van zijn prioritaire doelstellingen gestalte wil geven op het hele gewestelijke grondgebied.

Die prioriteiten betreffen hoofdzakelijk:

- Openbare werken en plaatselijke investeringen
- Economische ontwikkeling
- Preventie en buurtwerking
- Steun voor intergemeentelijke samenwerking
- Opleiding van het personeel van de plaatselijke besturen
- Loonsverhogingen van het gemeentepersoneel
- Gelijke kansen en diversiteit op lokaal niveau

2.5.1.

| Subsidies voor openbare werken

A) Driejarige Ontwikkelingsdotatie

Driejarige Ontwikkelingsdotatie

vastgelegd (voor 3 jaar):

7 500 000 €

Overeenkomstig de ordonnantie van 16 juli 1998 wordt een subsidie toegekend voor projecten van gewestelijk belang die bijdragen tot de realisatie van het Gewestelijk Ontwikkelingsplan.

Die projecten moeten opgenomen worden in het Driejarig Investeringsprogramma, in te dienen bij de directie Investerings van Brussel Plaatselijke Besturen.

De Regering heeft op 5 december 2013 de lijst vastgesteld van de prioritaire werken die in aanmerking komen voor subsidiëring via de driejarige ontwikkelingsdotatie (DOD) 2013-2015.

Het globale budget van 7,5 miljoen euro (30% van het budget in het kader van het *Driejarig Investeringsprogramma*) is bestemd voor werken met het oog op rationeel energiegebruik (REG) in gebouwen die toebehoren aan de

gemeenten of de OCMW's, waarbij de prioriteit uitgaat naar openbare investeringen die meer specifiek verband houden met de bevolkingsgroei.

De projecten moeten beantwoorden aan strenge energienormen¹⁵ om minimale gebruikskosten te waarborgen voor de toekomstige gebruikers van de gebouwen.

Voor de projecten die gesteund worden via de driejarige ontwikkelingsdotatie vindt nauwe samenwerking plaats tussen de Regering en de begunstigde gemeente in alle fasen van de studies en werken.

De lijst van de in 2013 voltooide werken is beschikbaar op de portaalsite

B) Werken die bijdragen aan de verbetering van de stedelijke veiligheid

Werken stedelijke veiligheid (23 projecten):

1 750 000 €

Tussen 2001 en 2011 werd een subsidie inzake stedelijke veiligheid toegekend die uitsluitend betrekking had op sociale woningen toebehorend aan de gemeenten of de Openbare Vastgoedmaatschappijen.

Bij besluit van 13 december 2012 gewijzigd bij besluit van 26 september 2013, besliste de Regering het toepassingsgebied uit te breiden tot gemeentelijke werken die bijdragen aan de verbetering van de stedelijke veiligheid: openbare verlichting, verkeersveiligheid, veiligheid in parken, oprichten van preventiehuizen, enz.

Daartoe werd een budget van 1,75 miljoen euro uitgetrokken en bij regeringsbeslissing verdeeld na een projectoproep op 3 februari 2012.

De projectoproep gaf aanleiding tot het selecteren

¹⁵ Ordonnantie van 7 juni 2007 houdende «de energieprestatie en het binnenklimaat van gebouwen» en het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4 juni 2009

van 23 projecten in 9 gemeenten.

De lijst van de projecten is beschikbaar op de portaalsite

C) Werken bedoeld om een antwoord te bieden op de bevolkingsgroei

In het kader van de opvolging van de acties in verband met de bevolkingsgroei werd het administratief beheer van de nog lopende dossiers “crèches” en “scholen” voortgezet.

Zo werden er dit jaar bijkomende klaslokalen geopend in school nr. 11 in Sint-Jans-Molenbeek en werd een nieuwe Nederlandstalige crèche “Asselbergs” geopend bij het OCMW van Ukkel.

Gemeentelijke sportinfrastructuur (15 projecten in 8 gemeenten) vastgelegd bedrag in 2013

6 838 194 €

Brussel Plaatselijke Besturen volgt jaarlijks de subsidies voor gemeentelijke sportinfrastructuur op, waarbij het technische gedeelte van de dossiers tot op heden beheerd wordt door de Franse Gemeenschapscommissie (COCOF).

In 2013 werd 6,8 miljoen euro uitgetrokken voor 15 infrastructuurprojecten in 8 gemeenten.

De lijst van infrastructuurprojecten is beschikbaar op de portaalsite

2.5.2.

Subsidie “economische ontwikkeling”

Subsidie
“economische
ontwikkeling”

vereffend in 2013:

16 894 000 €

Hoewel alle gemeenten min of meer hetzelfde systeem van fiscale reglementering hanteren, kunnen de belastbare basis, de belastingplichtigen, de aanslagvoet en de belastbare periode sterk verschillen tussen gemeenten onderling. De gemeenten hebben ook af te rekenen met stijgende uitgaven voor het vervullen van hun opdrachten, wat logischerwijze uiteenlopende verhogingen van de plaatselijke belastingen met zich meebrengt. Deze gang van zaken kan leiden tot aanzienlijke competitiviteitsproblemen voor bepaalde activiteiten en afschrikkend werken voor ondernemingen die zich wensen te vestigen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De fiscaliteit vormt dus een kernfactor in de economische ontwikkeling van het Gewest en is van essentieel belang voor het verankeren van ondernemingen, die vanzelfsprekend geneigd zijn zich te vestigen waar dat fiscaal het gunstigst is, bijvoorbeeld in de Rand.

Om te komen tot een meer stabiele, vereenvoudigde en beter geharmoniseerde plaatselijke fiscaliteit met inachtneming van de fiscale autonomie van de gemeenten heeft het Gewest geopteerd voor de formule van de contractualisering, via de ordonnantie van 19 juli 2007 ertoe strekkende de gemeenten te betrekken bij de economische ontwikkeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Concreet voorziet de ordonnantie in het toekennen van een gewestelijke subsidie ter compensatie van het afschaffen door de gemeenten van een aantal door de Regering bepaalde belastingen en van de lage opbrengst van de plaatselijke fiscaliteit. Die samenwerking wordt formeel vastgelegd in een overeenkomst tussen het Gewest en de gemeente.

Elke gemeente kan een kandidatuurdossier indienen met onder meer een overzicht van de gemeentebelastingen waaraan de bedrijven onderworpen zijn en een uiteenzetting van de initiatieven die de gemeente zou kunnen nemen ter bevordering van de economische activiteit op haar grondgebied. Als de Regering haar goedkeuring verleent, wordt een overeenkomst gesloten voor een duur van minstens 3 jaar.

In de overeenkomst verbinden de betrokken gemeenten zich er onder andere toe deel te nemen aan de werkgroep die moet instaan voor het eenvormig maken van de plaatselijke belastingen en om aan het opvolgingscomité de invoering van iedere nieuwe belasting of verhoging van bestaande belastingen voor te leggen die een weerslag zou kunnen hebben op de plaatselijke economische ontwikkeling.

De overeenkomst stelt zo de acties van de gemeenten veilig terwijl toch rekening gehouden wordt met de gewestelijke economische ontwikkeling.

Met uitzondering van Sint-Lambrechts-Woluwe zijn alle gemeenten toegetreden tot dit systeem.

In 2013 bedroegen de verleende subsidies in het totaal 16,9 miljoen euro.

2.5.3.

Subsidies voor het preventiebeleid

A) Subsidies aan verenigingen die actief zijn op het vlak van de bestrijding van het onveiligheidsgevoel

Subsidie toegekend aan de VZW “het Belgisch Forum voor Preventie en Veiligheid in de Steden (BFPVS)”:

45 000 €

Subsidie toegekend aan de vzw Transit:

671 597 €

Subsidie toegekend aan de vzw Centre de formation insertion Le Grain (Cefig):

34 500 €

Wat financiering betreft, genoten de vzw's 'Belgisch Forum voor Preventie en Veiligheid in de Steden' (BFPVS) en Transit (actief in het domein van de strijd tegen verslavingen) subsidies ten belope van respectievelijk 45.000 en 671.597 euro. Op te merken valt dat de vzw BFPVS naast haar opdracht voor coördinatie van de netwerken van Brusselse preventieprofessionals, belast werd met een opdracht in het kader van het verhogen van de veiligheid van de sociale woningen. Nog binnen het domein van veiligheid (in de ruime zin van het woord) kreeg de vzw 'Cefig' een budget van 34.500 euro, bestemd voor de organisatie van een opleiding voor de kandidaten die zich voorbereiden op de selectieproeven voor politie-inspecteur.

B) 6de Staatshervorming – Europese topbijeenkomsten

Fonds voor Europese Topbijeenkomsten:

7 500 000 €

Dotatie aan de Federale Politie:

9 786 000 €

Voorts paste het Gewest de eerste maatregelen in het kader van de zesde staatshervorming toe. Zie in dit opzicht de toekenning van een bedrag van 7,5 miljoen euro aan de gemeenten in verband met het fonds voor Europese Toppen.

De verdeling per gemeente is beschikbaar op de portalsite

Vanuit budgettair standpunt kan men eveneens het voorbeeld aanhalen van de storting van een dotatie aan de federale politie door het Gewest. Praktisch gezien was dit bedrag van 9,7 miljoen euro bestemd om de kosten in verband met de opleiding van 250 aspirant-inspecteurs bestemd voor de politiezones van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, gedeeltelijk te dekken tijdens het jaar 2013.

C) Het Brussels Preventie- en Buurtplan

**Brussels Preventie
- en Buurtplan**

Bedrag toegekend in 2013:

19 948 076 €

Doorheen 2013 werd er bijzondere aandacht geschonken aan de evaluatie (in het kader van een projectmanagementaanpak) van de acties die de gemeenten sinds 2012 opzetten. Praktisch gezien hield BPB verschillende reeksen werkvergaderingen met de actoren op het terrein.

Deze 74 vergaderingen (ingedeeld per prioriteit, van februari tot oktober 2013) hadden als doel de directie Gesubsidieerde Initiatieven toe te laten om, in samenwerking met de plaatselijke actoren, de voortgang te meten van de acties voorzien in de overeenkomsten die de gemeenten binden aan het Gewest voor de periode 2012-2014. Het doel van deze aanpak was eveneens om de actoren op het terrein toe te laten om, met behulp van evaluatie-instrumenten, verslag uit te brengen van de situatie betreffende de geplande acties (eventuele ondervonden moeilijkheden, te overwegen bijsturingen, behaalde resultaten enz.).

Bovenop deze werkvergaderingen kwamen er (van oktober tot december) 19 opvolgingscomités, die hoofdzakelijk gewijd waren aan de modernisering van de plaatselijke veiligheidsdiagnoses en de aanpassing van de preventieplannen ten gevolge van de verhoging van door het Gewest toegekende middelen.

In termen van evaluatie melden we eveneens de kennisgeving van samenvattende documenten aan de gemeenten (*feedback*), waarin de beoordeling door het Gewest van de tenuitvoerlegging van de in de plaatselijke preventie- en buurtplannen voorziene acties wordt besproken.

De toenemende betrokkenheid van het Gewest bij het op plaatselijk niveau gevoerde preventie- en veiligheidsbeleid vertaalde zich trouwens op budgettair vlak. Zo leidde de toepassing van een verdeelsleutel¹⁶ van de bedragen toegekend aan de gemeenten tot een verhoging van het voorziene budget voor het jaar 2013.

De personeelsleden van de directie belast met het beheer van het Brussels Preventie- en Buurtplan hebben ook deelgenomen aan de uitwisseling van goede praktijken die in juli 2013 plaatsvond met de Stad Rennes, in het kader van het project *gender mainstreaming* (cf §2.5.4).

De verdeling per gemeente is beschikbaar op de portaalsite

¹⁶ Er worden verschillende criteria gebruikt om het totale bedrag voorbehouden voor het Brussels Preventie- en Buurtplan te verdelen: aantal inwoners, criminaliteitsniveau, gemiddeld inkomen per inwoner, jonge bevolking (0-19 jaar), de schoolgaande populatie (basis- en secundair onderwijs), bevolkingsdichtheid, openbaar vervoer (infrastructuur en criminele activiteit), aantal sociale woningen, aantal werklozen, aantal rechthebbenden op het bestaansminimum en begunstigden van de verplichte maatschappelijke bijstand, rendement van de aanvullende gemeentebelasting op de belasting der natuurlijke personen aan het gewestelijk gemiddelde per inwoner, rendement van de aanvullende belasting op de onroerende voorheffing aan het gewestelijk gemiddelde per inwoner, oppervlakte omvat in de Ruimte voor Versterkte Ontwikkeling van Huisvesting en Stadsvernieuwing (RVOHS), dotatie aan de politiezones.

D) Preventie schoolverzuim

Preventie schoolverzuim (PSV), bedrag toegekend:

2 006 086 €

VZW Solidarité, bedrag toegekend:

116 280 €

Behalve de middelen toegekend in het kader van het Brussels Preventie- en Buurtplan (aandachtspunt 'strijd tegen schoolverzuim'), wijdt het Gewest een specifiek budget aan de problematiek van het schoolverzuim via het project Preventie schoolverzuim (PSV). In 2013 werd er in dit kader een totaal bedrag van 2 miljoen euro toegekend aan de 19 gemeenten. Dit budget had als doel de financiering (ten belope van 1,8 miljoen euro, voor de periode van 1 september 2013 tot 30 juni 2014) toe te laten van ongeveer 388 projecten in scholen, in de gemeenten die ingingen op de gewestelijke projectoproep. De hoofddoelstelling van deze acties is de integratie van kwetsbare jongeren met het oog op de strijd tegen schoolverzuim.

Bovendien werd er een budget van 140.000 euro besteed aan de coördinatie van het project Preventie schoolverzuim. De toegekende middelen zijn bestemd om de personeels- en werkingskosten van de coördinatieceel (gelegen in Etterbeek) te dekken.

Tot slot vervolledigt een subsidie van 116.280 euro, toegekend aan de vzw 'Solidarité', de gewestelijke tussenkomst op het gebied van schoolverzuim. In de praktijk biedt deze vereniging jongeren de kans om deel te nemen aan een burgerschapsjaar waarin ze gemeenschapswerk verrichten bij partnerorganisaties en burgerschapsopleidingen volgen die uiteindelijk moeten leiden tot een zogenaamd 'post-solidariteitsproject'.

2.5.4

Subsidies voor het gelijkekansenbeleid op plaatselijk niveau

Gelijke kansen op plaatselijk niveau, bedrag toegekend:

117 900 €

Diversiteit bij de Brusselse overheidsdiensten,
bedrag toegekend:

1 000 000 €

Jaarlijks stelt het Gewest een budget van zowat 120 000 euro ter beschikking van de gemeenten die initiatieven willen opzetten op het vlak van gelijkheid tussen vrouwen en mannen, de strijd tegen partnergeweld en intrafamiliaal geweld, gelijke kansen in de ruime zin (gehandicapten, LGBT's, etnische en religieuze minderheden) en diversiteit. In 2013 kregen dertig projecten steun van het Gewest. Daar was een totaal bedrag van 117 990 euro mee gemeoid.

In het algemeen heeft het personeel dat bij de directie Gesubsidieerde Initiatieven belast is met de coördinatie van het gelijkekansenbeleid, naast de opvolging van de gewestelijke projectoproep, die het mogelijk maakt de bovenvermelde acties uit te voeren, ook zijn opdracht tot het begeleiden van de gemeenten voortgezet. Zo vonden verschillende ontmoetingen plaats met schepenen bevoegd voor deze materies, waarbij hen de verschillende mogelijkheden van ondersteuning door het bestuur in hun functies (vorming, ontmoetingen tussen gelijken, projectoproepen, omzetting van projecten...) werden toegelicht. Er werden tevens uitwisselingen tussen gemeenten (goede praktijken) georganiseerd. Onder andere de stad Tourcoing (Toerkonje) werd betrokken bij uitwisselingen die erop gericht waren kennis te maken met de uitgevoerde projecten, enerzijds in het Brussels Gewest (oktober 2013), anderzijds in Tourcoing (december 2013).

Wat diversiteit betreft, heeft de directie Gesubsidieerde Initiatieven bovendien de uitvoering van de ordonnantie van 4 september 2008 ertoe strekkende

een diversiteitsbeleid te bewerkstelligen in het Brusselse ambtenarenapparaat (meer bepaald artikel 3 aangaande de subsidiëring van specifieke, contractuele arbeidsplaatsen) verder in goede banen geleid. Zo maakte het besluit van de regering van 28 november 2013 het mogelijk om een totale subsidie van één miljoen euro te financieren ten behoeve van de Brusselse plaatselijke overheden (gemeenten, intercommunales en gemeentelijke vzw's op het grondgebied van het Gewest). Voorts kreeg het personeel van de gemeentelijke diensten Human Resources en Gelijke Kansen in september 2013 de gelegenheid om een infovoormiddag over de diversiteitplannen bij te wonen. Tijdens deze werkbijeenkomst wees Actiris op het wettelijke kader waarin de uitwerking van de in bovenvermelde ordonnantie aan de gemeenten opgelegde diversiteitsplannen moet gebeuren.

De lijst van de in 2013
geselecteerde projecten is beschikbaar op de portaalsite

- Gender mainstreaming

De in 2011 in het kader van dit proefproject aangevatte en door de directie Gesubsidieerde Initiatieven gecoördineerde werkzaamheden werden in 2013 voortgezet. De ambtenaren van de diensten Preventie en Gelijke Kansen van de zes betrokken gemeenten (Anderlecht, Brussel, Etterbeek, Koekelberg, Sint-Joost-ten-Node en Ukkel) zijn daarom bijeengekomen (in april) om hun respectieve werkwijzen uit te wisselen en kennis te nemen van het proces dat heeft geleid tot de invoering van de "charte de l'égalité des chances" in het Waalse Gewest.

In de zomer werd een studiereis naar Rennes ondernomen (van 1 tot 3 juli 2013), waar Brusselse afgevaardigden (uit de gewestelijke administratie en de plaatselijke besturen) kennis konden nemen van de binnen de administratie van de stad Rennes opgezette acties inzake gelijkheid tussen mannen en vrouwen. Na afloop van deze korte reis hebben twee onafhankelijke experts op verzoek van de administratie een denkoefening opgestart bij de betrokken gemeenten met de beroepen van de gemeenschaps-wacht en de schoolbemiddelaar als centraal thema.¹⁷

¹⁷ We merken op dat dit werk uitgevoerd werd met het oog op het colloquium dat op 19 februari 2014 plaatsvond onder

Er valt nog te vermelden dat met de ondersteuning van de vzw “Gender at Work” en alweer op initiatief van de directie, een opleiding *gender budgeting* van drie halve dagen heeft plaatsgehad tussen juni en september. Een tiental gemeenten werden vertegenwoordigd tijdens deze opleidingsdagen (voornamelijk door ambtenaren belast met het gelijkekansenbeleid).

2.5.5.

Subsidies ter bevordering van intergemeentelijke samenwerking

Intergemeentelijke samenwerkingen.
Bedrag toegekend in 2013:

725 000 €

Het Regeringsbesluit van 5 december 2013 voorziet in een subsidie van 525 000 euro in het kader van projectoproep met betrekking tot het opzetten van samenwerkingsverbanden tussen gemeenten. De toegekende middelen hebben als doel een gemeenschappelijke investering door meerdere gemeenten mogelijk te maken, de uitvoering van een activiteit die behoort tot meerdere gemeenten of de ontwikkeling van gemengde projecten die zowel investerings- als werkingsuitgaven omvatten.

Bovendien werd nog een budget van 200 000 euro toegekend aan de gemeenten Sint-Gillis en Vorst voor het houden van thematische denkgroepen over domeinen zoals huisvesting, stedenbouw, cultuur, sportinfrastructuur of wijkcontracten...

Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (VSGB)
Bedrag toegekend in 2013:

165 000 €

de titel “Professionele gelijkheid van vrouwen en mannen in de 19 gemeenten. Preventie onder de loep”. Voor meer uitvoerige informatie, zie webstek van Brussel Plaatselijke Besturen (<http://www.plaatselijkebesturen.irisnet.be/nl/themas/gelijke-kansen/gendermainstreaming>).

Vermeldenswaard is ook de steun die het Gewest verleent aan de Vereniging van de Stad en de Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (VSGB). In 2013 werden namelijk verscheidene budgetten toegekend aan de vzw, voor een totaal bedrag van 165.000 euro dat aan de volgende acties werd besteed:

- het maken, publiceren en verspreiden van de bladen *Trait d'Union – Bruxelles* en *Nieuwsbrief – Brussel* (75 000 euro) ;
- het updaten van een database betreffende de subsidies waarvan de Brusselse plaatselijke overheden kunnen genieten (30 000 euro) ;
- het organiseren van de Europese Week van de plaatselijke democratie (60 000 euro).

2.5.6.

Subsidies voor opleiding en professionele doorstroming

Bedragen toegekend in 2013:

Gewestelijke School voor Openbaar Bestuur (GSOB)

1 789 000 €

Gewestelijke en Intercommunale Politie school (GIP)

250 000 €

Socioprofessionele inschakeling van jongeren uit de centra voor deeltijds onderwijs (Cefa)

570 000 €

In 2013 werd een totaal budget van 1,78 miljoen euro toegekend aan de Gewestelijke School voor Openbaar Bestuur (GSOB). Deze algemene subsidie – die de eerder d.m.v. meerdere besluiten toegekende bedragen groepeerde – maakt het mogelijk om de algemene opleiding van het personeel van de plaatselijke besturen te financieren. We merken op dat deze middelen ook besteed worden aan de (gedeeltelijke) financiering van de modernisering van het Sociaal Handvest (voor het overige gedekt tot 95.000 euro voor de periode van 1 december 2012 tot 31 december 2013).

Wat de Gewestelijke en Intercommunale Politieschool (GIP) betreft, is de gewestelijke subsidie aan de vzw ten bedrage van 250.000 euro bestemd voor het (gedeeltelijk) opvangen van de uitgaven met betrekking tot de organisatie van de opleidingen en het verhogen van het aanzien van de personeelsleden van het operationele, administratieve en logistieke kader van de politie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Bovendien werd een subsidie van 570.000 euro toegekend die toeliet 57 plaatsen voor stagiairs te financieren bij 15 gemeenten voor de periode van 1 september 2013 tot 31 augustus 2014. Dit budget maakte het mogelijk de gemeenten te ondersteu-

nen in het kader van de inschakeling van stagiairs afkomstig uit het deeltijds onderwijs: 'Centres d'enseignement et de formation en alternance' (Cefa) en Centrum voor Deeltijds Onderwijs (CDO). Praktisch gezien worden deze stagiairs tewerkgesteld via een startbaanovereenkomst (SBO) type II, voor posten van niveau D of E, van onbepaalde of bepaalde duur (van minimaal 6 maanden).

2.5.7.

Subsidies aan het personeel van de plaatselijke besturen

Bedragen toegekend in 2013:

Premie voor de statutarisering van de gemeentelijke personeelsleden:

1 000 000 €

Levensduurtepremie voor de gemeentelijke personeelsleden:

8 355 362 €

Het Gewest verleende in 2013 verder zijn steun aan de plaatselijke besturen in uitvoering van sectorale akkoorden ontstaan in Comité C. Bij een besluit van de regering van 11 juli 2013 werd dan ook een bedrag van één miljoen euro toegekend om de statutarisering van het personeel van de plaatselijke besturen te ondersteunen.¹⁸

Een regeringsbesluit (11 juli 2013) maakte voor de periode van 1 januari tot 31 december 2013 de financiering mogelijk – voor 8,35 miljoen euro – van een levensduurtepremie van 360 euro bruto voor de personeelsleden van de plaatselijke besturen die hun woonplaats hebben in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

¹⁸ Het gaat meer bepaald om de personeelsleden van de gemeenten, de OCMW's en de verenigingen gevormd overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk XII van de organieke wet d.d. 8 juli 1976 op de Openbare Centra voor maatschappelijk welzijn waarvan de raad van bestuur uit OCMW's bestaat, de openbare ziekenhuizen waarvan de gemeenten het tekort ten laste nemen en de Berg van Barmhartigheid.

Opdracht VI: Uitvoeringsmaatregelen nemen inzake intragewestelijke aangelegenheden

Brussel Plaatselijke Besturen is belast met de goede uitvoering van de organieke wetgeving m.b.t. de plaatselijke besturen. Ze neemt ook uitvoeringsmaatregelen in verschillende domeinen die voor een groot deel – in de andere Gewesten – een provinciale bevoegdheid vormen.

- › Erkennen van de lokale religieuze gemeenschappen die tot een erkende eredienst behoren ;
- › Financieren van het eventuele tekort, bepaalde woonkosten en bepaalde werken van de kathedrale kerkbesturen, de orthodoxe eredienst, de instellingen van de islamitische eredienst en beide instellingen voor morele dienstverlening van de Centrale Vrijzinnige Raad ;
- › Vaststellen van de “provinciale lijst” van gezworenen voor het hof van assisen ;
- › Toekennen van de eervolle onderscheidingen en de burgerlijke eretekens aan de ambtenaren en mandaathouders van de plaatselijke besturen ;
- › Behandelen van de dossiers van de tuchtstraffen tegen burgemeesters en schepenen
- › Ondersteunen van het Rechtscollege ;
- › Vaststellen van de adviezen m.b.t. de geschillen tussen een OCMW en de Federale Staat voor de Raad van State ;
- › Toestemming geven voor ‘provinciale’ tombola’s en collecten ;
- › Goedkeuren van giften en legaten aan het Rode Kruis.

Voor 2013 kunnen we o.m. de volgende evenementen vermelden: de deelname aan een overlegcolloquium over de herbestemming van de plaatsen waar erediensten worden gehouden alsook het opstellen van de lijst 2014-2017 van gezworenen voor het hof van assisen.

2.6.1.

Financiering van de instellingen van de erkende erediensten

*Sint-Michiels-en-Sint-Goedelekathedraal
Brussel*

*Sint-Romboutskathedraal
Mechelen*

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest – in de andere deelstaten, de provincie – financiert de begrotings-tekorten van de:

- › Kathedraalfabrieken Sint-Michiels-en-Sint-Goedele in Brussel en Sint-Rombouts in Mechelen¹⁹;
- › Orthodoxe kerkfabrieken;
- › Islamitische gemeenschappen;

De bedienaren van deze erediensten²⁰, van wie de bezoldiging ten laste genomen wordt door de federale staat, krijgen ook een huisvestingsvergoeding van het Gewest. Laatstgenoemde kent tevens een

¹⁹ Het aartsbisdom Mechelen-Brussel strekt zich uit over het rechtsgebied van drie provincies en van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De financiering van het tekort van de twee kathedraalfabrieken die er zich bevinden valt ten laste van elk van de provincies en van het Gewest, naar verhouding van het aantal parochianen.

²⁰ Een eredienst wordt eerst op federaal niveau erkend. Als die stap gezet is, moet de eredienst zich organiseren in plaatselijke gemeenschappen, die elk erkend moeten worden door het Gewest. Momenteel zijn er zes erkende erediensten in België: de katholieke, de anglicaanse, de orthodoxe, de protestantse, de joodse en de islamitische eredienst.

toelage toe aan beide instellingen voor vrijzinnige morele dienstverlening;

In 2013 heeft BPB de volgende vereffeningen doorgevoerd:

Tegemoetkoming in het begrotingstekort

- 161 572 euro tegemoetkoming in het tekort van de kathedraalfabrieken;
- 69 452 euro tegemoetkoming in het tekort van de orthodoxe kerkfabrieken;
- 38 090 euro tegemoetkoming in het tekort van de islamitische gemeenschappen;

Huisvestingskosten

- 14 942 euro voor huisvestingskosten van de bisschop van de katholieke eredienst;
- 101 046 euro voor huisvestingskosten van de bedienaars van de orthodoxe eredienst;
- 39 564 euro voor huisvestingskosten van de bedienaars van de islamitische eredienst;

Tegemoetkoming in bepaalde werken

- 111 124,04 euro tegemoetkoming in de onderhoudswerken van de Sint-Romboutskathedraal in Mechelen;

Toelagen

- 1 205 800 euro toelage aan het “Etablissement francophone d’assistance morale du Conseil central laïque”;
- 1 133 250 euro toelage aan de “Instelling voor morele dienstverlening van de centrale vrijzinnige raad van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad;”
- 100 000 euro steun aan de gemeenten voor uitgaven met betrekking tot de islamitische eredienst, hoofdzakelijk voor het Offerfeest. Dit bedrag wordt toegekend aan de gemeenten Anderlecht, Brussel, Sint-Jans-Molenbeek en Schaarbeek als organisatoren van tijdelijke slachthuizen. Om deze subsidie te kunnen ontvangen worden de genoemde gemeenten verzocht met minstens twee andere Brusselse gemeenten samen te werken.

2.6.2.

Deelname aan het colloquium van 17 december 2013 over de herbestemming van de plaatsen waar erediensten worden gehouden

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is zich bewust van wat het behoud van dit erfgoed vergt. Daarom heeft het een algemene denkoefening georganiseerd over alternatieve gebruikswijzen voor bedreigde kerkgebouwen, hetzij door de ruimte te delen met andere gemeenschappen, hetzij door ze een nieuwe bestemming te geven. Het op 17 december op initiatief van Brussel Stedelijke Ontwikkeling in de Brigittinenkerk gehouden colloquium vormde een belangrijke stap in dit denkproces.

Verschillende actoren die bij deze problematiek betrokken zijn, leverden hun bijdrage: de politieke en godsdienstige verantwoordelijken, ambtenaren van stedenbouw, erfgoed en ook Brussel Plaatselijke Besturen, aangezien ook de organisatie en de financiering van en het toezicht op de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalien van de erediensten tot de opdrachten van ons bestuur behoren.

De bijdrage van Brussel Plaatselijke Besturen tijdens dit colloquium bestond er dus in het juridische kader te schetsen waarin deze problematiek dient te worden beschouwd, alsook de verschillende stappen en de basisregels die in acht moeten worden genomen bij het eventueel geven van een nieuwe bestemming aan een plaats van eredienst.

Bij deze gelegenheid werd onder andere herinnerd aan enkele basisprincipes; hier volgt een kort uittreksel ervan:

“De vrijheid van eredienst wordt beschouwd als een openbare dienst. De instellingen die zorgen voor de nodige materiële middelen voor de uitoefening van de eredienst zijn belast met het beheer van wat genoemd wordt de temporalien van de erediensten: beheer van het gebouw bestemd voor de uitoefening van de eredienst en aankoop van de benodigdheden voor deze uitoefening. Historisch zijn de katholieke kerkfabrieken de oudste openbare instellingen met deze opdracht, maar de werkingsstructuur

is vrijwel dezelfde voor alle zes erkende erediensden.

De kerkfabrieken bezitten privé- en openbaar erfgoed. Het openbaar erfgoed is het erfgoed dat bestemd is voor de uitoefening van de eredienst. Kerken maken dus deel uit van het openbaar erfgoed op grond van hun bestemming voor de uitoefening van de eredienst. Dit erfgoed heeft bijgevolg een onvervreemdbaar karakter op grond van het beginsel van continuïteit van de openbare dienst en er kan geen andere bestemming gegeven worden, zolang er geen desaffectatie is uitgesproken wat de uitoefening van de eredienst betreft.

Een desaffectatie kan alleen plaatsvinden op initiatief van het aartsbisdom, nadat vastgesteld is dat de erediensgemeenschap die het gebouw gebruikt, niet meer voldoende leden telt om de instandhouding ervan te rechtvaardigen. Het is dan aan de Regering om de eindrekening van de penningmeester, de verdeling van de activa en de nieuwe plannen van de geografische afbakeningen goed te keuren. Voor het overige kan de desaffectatie gedeeltelijk zijn: in dit geval blijft er een ruimte voorbehouden voor de eredienst en wordt het andere gedeelte van het gebouw bestemd voor een andere activiteit.”

De volledige tekst staat te lezen op de website van Brussel Stedelijke Ontwikkeling http://stedelijke-ontwikkeling.irisnet.be/nl/evenementen/middagen-van-stedelijke-ontwikkeling?set_language=nl

2.6.2.

Vaststellen van de lijst van de gezworenen voor het Hof van Assisen

In België is het Hof van Assisen bevoegd voor de berechting van misdaden die niet voor de correctionele rechtbank gebracht kunnen worden. Het Hof van Assisen is geen permanent rechtscollege. Het is samengesteld uit drie beroepsmagistraten en een jury van 12 burgers. Elke provincie heeft een Hof van Assisen. De gezworenen worden bij loting bepaald uit een lijst per provincie.

Een taak van Brussel Plaatselijke Besturen is het om de vier jaar opmaken van een “provinciale” lijst van gezworenen. In 2013 werd de lijst opgesteld voor de periode van 2014 tot 2017.

De procedure verloopt als volgt²¹: elke gemeente moet de gezworenen selecteren bij loting uit de in het laatste kiesregister ingeschreven personen.²² Daarna legt ze de lijst voor aan BPB, dat de 19 ontvangsten gemeentelijsten controleert en samenvoegt tot één “provinciale lijst”.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering keurt de lijst goed en stuurt ze door aan de griffie van de Rechtbank van eerste aanleg te Brussel.

Marc Xenophontos
Attaché BPB

Het Hof van Assisen
Brussel

²¹ De te volgen procedure wordt vastgelegd bij artikelen 217 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek, het ministerieel besluit van 19 oktober 1972 (meermaals gewijzigd) en de omzendbrief van de federale overheidsdienst Justitie van 11 januari 2013 betreffende het opmaken van de lijsten van gezworenen.

²² Worden onmiddellijk weggelaten de namen van de personen jonger dan 28 jaar of ouder dan 65 jaar. Worden eveneens geschrapt de personen die overleden zijn of die hun burgerlijke of politieke rechten niet meer hebben.

HOOFDSTUK 3:

Vooruitzichten

Op het niveau van de plaatselijke besturen en de betrekkingen tussen het Gewest en deze besturen kunnen **3** grote uitdagingen geïdentificeerd worden.

1. De administratieve vereenvoudiging.

Ten eerste maken het Gewest en de plaatselijke besturen momenteel werk van de dematerialisatie van de uitoefening van het toezicht. Het Gewest zal dan de controle over de akten van de plaatselijke besturen kunnen uitoefenen zonder papier te produceren of uit te wisselen, door gebruik te maken van een digitale toepassing (BOS XChange online) die een module voor elektronische handtekening bevat, alsook van nieuwe interfaces en software, zowel bij Brussel Plaatselijke Besturen als bij de gemeenten en OCMW's.

Ten tweede ontvangt BPB momenteel meer dan 20.000 dossiers per jaar afkomstig van de plaatselijke besturen. Dit aantal stijgt constant.

Ten derde evolueren de juridische structuren van de plaatselijke besturen voortdurend, waardoor een nieuw kader noodzakelijk wordt: gemeentebedrijven en vzw's, publiek-private samenwerking, etc.

Deze drie feiten brengen met zich mee dat de uitoefening van het toezicht verder gemoderniseerd moet worden, door het aantal verplicht toe te sturen akten te verminderen om te komen tot een meer gerichte controle, door de wetgeving aan te passen in de richting van gepaste dekking van alle plaatselijke juridische entiteiten, alsook door de adviserende opdracht ten aanzien van de plaatselijke besturen nog verder uit te bouwen. Wat dat betreft, profileert BPB zich steeds meer als partner van de plaatselijke besturen en wil het een beeld van controleur in een ivoren toren van zich afschudden.

2. De plaatselijke financiën.

Het Europese kader wordt versterkt en vereist aanzienlijke aanpassingen: de ESR 95-normen (Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen) die erop gericht zijn de boekhoudingen te harmoniseren en te vergelijken alsook de rekeningen te consolideren van verschillende entiteiten (met name de gemeenten, de OCMW's en bepaalde gemeentelijke vzw's) zijn ingevoerd. Dat brengt nieuwe verplichtingen met zich mee voor BPB, in termen van analyse en de mededeling van financiële gegevens aan het Instituut voor de Nationale Rekeningen. De omzetting van de richtlijn 2011/85 betreffende de nieuwe eisen voor de nationale begrotingskaders (o.a. een driemaandelijks verslaggeving) is gerealiseerd. De monitoring van de plaatselijke financiën wordt aldus versterkt en zal in de komende jaren één van de prioriteiten vormen voor BPB. Bovendien denken het Gewest en de gemeenten samen na over een nieuwe harmonisering van de plaatselijke fiscaliteit, na een eerste stap in 2007 (toekennen van een toelage aan de gemeenten die zich ertoe verbinden sommige door de regering bepaalde belastingen af te schaffen). Ten slotte zullen de middelen voor de financiële steun aan de gemeenten in het licht van de gewestelijke prioriteiten en de huidige situatie van de plaatselijke besturen geactualiseerd moeten worden (algemene dotatie aan de gemeenten, Brussels preventie- en buurtplan, enz.).

3. De krachtenbundeling.

Het is aan de gemeenten om met elkaar samen te werken: het Gewest zal de intercommunale initiatieven – investeringen of uitwisseling van goede praktijken rond een bepaald thema (bv. human resources) – die kunnen uitmonden in gezamenlijke praktijken voor Brusselse gemeenten en OCMW's blijven ondersteunen. Ook dient een toenadering tussen de gemeente en haar OCMW in overweging te worden genomen, met inachtneming van de specifieke eigenschappen van laatstgenoemde: gemeenschappelijke diensten, gedeeld beheer, enz. Ook voor het Gewest en de plaatselijke besturen bestaat er een potentieel aan gezamenlijke initiatieven (bv. sommige gemeenschappelijke aankopen).

Inhoudstafel

Voorwoord	3
1. ONS BESTUUR EN ZIJN PARTNERS	4
1.1. Voorstelling van BPB	4
1.2. De organisatie van BPB in 2013	4
1.3. De Plaatselijke Besturen in kerncijfers	9
1.4. Focus op de VGSB: interview met Marc Thoulen	11
2. DE OPDRACHTEN VAN ONS BESTUUR	13
2.1. De plaatselijke besturen en de intragewestelijke aangelegenheden juridisch organiseren	13
2.1.1 De wijzigingen aangebracht in de Nieuwe Gemeentewet inzake bestuur	13
2.1.2 De wijzigingen aangebracht in de Nieuwe Gemeentewet inzake HR-Management	15
Focus op het mandaatsysteem : interview met Patricia Van der Lijn	18
2.1.3 De wijzigingen aangebracht in de Nieuwe Gemeentewet inzake financiële en begrotingsaangelegenheden	19
2.1.4 De wijzigingen aangebracht in de Nieuwe Gemeentewet inzake overheidsopdrachten	20
2.1.5 De samenwerkingsovereenkomst betreffende de intergewestelijke intercommunales	21
2.2. Nagaan of de beslissingen van de plaatselijke besturen wettelijk zijn en beantwoorden aan het algemeen belang	22
2.2.1 Het toezicht op de plaatselijke besturen in 2013	22
2.2.2 Optimalisering en dematerialisatie van de controle inzake het gemeentepersoneel	24
2.3. De plaatselijke besturen, de Regering of andere gesprekspartners adviseren via de verwerking en de verspreiding van kennis	25
2.3.1 Advies aan de plaatselijke besturen inzake overheidsopdrachten	25
2.3.2 Advies voor de gemeenteontvangers en de OCMW inzake ESR95	26
2.3.3 Verwerking en verspreiding van de kennis naar de Regering	26
2.3.4 Verspreiding van de kennis betreffende de subsidiëring van investeringen van openbaar nut	26
2.3.5 Expertise bieden aan technische werkgroepen	27
2.3.6 Verwerking en verspreiding van de kennis door communicatie via het internet	28
2.4. De plaatselijke besturen financieren	29
2.4.1 De Gewestelijke dotaties aan de gemeenten voor 2013	29
2.4.2 De toelage « verbetering van de budgettaire toestand »	31
2.4.3 De dotatie voor investeringen van openbaar nut	31
2.4.4 De financiële tegemoetkoming in de loonkosten van de plaatselijke besturen	32
2.4.5 Het Brussels Gewestelijk fonds voor de Herfinanciering van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHGT)	32
2.5. De uitvoering in de gemeenten van bepaalde gewestelijke beleidslijnen stimuleren	35
2.5.1 Subsidies voor openbare werken	35
2.5.2 Subsidie « economische ontwikkeling »	37
2.5.3. Subsidies voor het preventiebeleid	37
2.5.4. Subsidies voor het gelijkekansenbeleid op plaatselijk niveau	40
2.5.5. Subsidies ter bevordering van intergemeentelijke samenwerking	41
2.5.6. Subsidies voor opleiding en professionele doorstroming	41
2.5.7. Subsidies aan het personeel van de plaatselijke besturen	42
2.6. Uitvoeringsmaatregelen nemen inzake intragewestelijke aangelegenheden	43
2.6.1 Financiering van de instellingen van de erkende erediensten	43
2.6.2 Deelname aan het colloquium van 17 december 2013 over de herbestemming van de plaatsen waar erediensten worden gehouden	44
2.6.3 Vaststellen van de lijst van de gezworenen voor het Hof van Assisen	45
3. VOORUITZICHTEN	46

Verantwoordelijke uitgever:

Michel Van der Stichele
Gewestelijke Overheidsdienst Brussel
Kruidtuinlaan 20, 1035 Brussels

Coördinatie: Sophie Berthelon, Grégory Dôme & Olivier Filot

Leescomité:

Martine Bocquet, Jean-François Brouwet, Jean-Pierre Buelens, Fabienne Bury, Karim Cherradi,
Sophie Jurfest, Edgar Raen, Yves Swennen

Foto's: Marcel Vanhulst (Directie Communicatie GOB) en Brussel Plaatselijke Besturen
Foto Sint-Rombouts Kathedraal: Paul Hermans
Foto omslag: Xavier Schotte, Octopus.

Grafische vormgeving: Octopus - info@8pus.be

Contacten:

Telefoon secretariaat BPB: 02.800.32.06
bpb@gob.irisnet.be

Algemene Directie
Michel Van der Stichele, Directeur-generaal

Directie Lokale Overheidsopdrachten
Yves Cabuy, directeur

Directie Algemene en juridische Zaken
Walter Claes, directeur

Dienst Lokale financiën
Xavier Simon, directeur – diensthoofd

Directie Lokale Financiën
Sophie Jurfest, directeur

Gewestelijke Inspectie
Martine Bocquet, coördinatrice

Dienst Bestuur en Plaatselijke Ontwikkeling

Directie Lokaal Personeel
Karel Van Hoeymissen, directeur

Directie Investerings
Jean-Pierre Buelens, directeur

Directie Gesubsidieerde Initiatieven
Maria-Helena Vandenbergen, directrice

www.plaatselijkebesturen.irisnet.be

De Gewestelijke Overheidsdienst Brussel voert een duurzaam communicatiebeleid.
Dit verslag werd gedrukt op Balance Silk FSC-papier, biologisch afbreekbaar en ecologisch papier.

© GOB – BPB. Alle rechten voorbehouden.